

Informācija par
RĪCĪBAS PLĀNA PAMATNOSTĀDŅU „ĢIMENES VALSTS POLITIKAS PAMATNOSTĀDNES 2011. – 2017.GADAM”
ĪSTENOŠANAI 2012. – 2014.GADAM (apstiprināts ar Ministru kabineta 2012. gada 7.decembra rīkojumu Nr. 584)
izpildi

Pamatnostādnes noteiktais politikas virsmērķis	Veicināt ģimeņu stiprināšanu, stabilitāti, labklājību un sekmēt dzimstību, kā arī stiprināt laulības institūtu un tās vērtības sabiedrībā					
Rīcības virziens virsmērķa sasniegšanai	1. Ģimenes dibināšana un laulība					
Rīcības virziena mērķis	Veicināt atbalstu uzskatam, ka laulībā balstīta ģimene ir vērtība					
Uzdevums mērķa sasniegšanai	1.1. Sekmēt, lai bērni apgūtu un spētu pielietot praksē izglītības standartos paredzētās zināšanas, kas ir saistītas ar jautājumiem par ģimeni, laulību, tās lomu un nozīmīgumu					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
1.1.1. Sekmēt mācību priekšmeta Sociālās zinības pedagogu izpratni par profesionālās pilnveides kursu saturā iekļautajām tēmām par ģimeni (t.sk. par laulības institūcijas pozitīvo devumu uz ģimenes funkcionalitāti, atbildību un cieņas nesošas uzvedības mācīšanu un reproduktīvo veselību) – tās lomu un nozīmīgumu	2013.gada 4.ceturksnis	VISC	NVO	Sociālo zinību pedagogi apguvuši pedagogu profesionālās pilnveides programmu „Sociālo zinību skolotāju profesionālo un pedagoģisko kompetenču pilnveide un prasmju atjaunošana”.	ESF 1.2.1.2.3.apakš aktivitātes „Vispārējās izglītības pedagogu kompetences paaugstināšana un prasmju atjaunošana” pieejamā finansējuma ietvaros	Izpildīts. ESF projekts 1.2.1.2.3.apakšaktivitātes „Vispārējās izglītības pedagogu kompetences paaugstināšana un prasmju atjaunošana” beidzies. 366 sociālo zinību pedagogi apguvuši pedagogu profesionālās pilnveides programmu „Sociālo zinību skolotāju profesionālo un pedagoģisko kompetenču pilnveide un prasmju atjaunošana”, moduli „Morālās dilemmas mūsdienu ģimenē un sabiedrībā” apguvuši 47 pedagogi.
1.1.2. Pilnveidot klašu audzinātāju izpratni par „Klases stundu programmas parauga” saturā iekļautajām tēmām par ģimeni (t.sk. . par laulības institūcijas pozitīvo devumu uz ģimenes funkcionalitāti, atbildību un cieņas nesošas	2013.gada 4.ceturksnis	VISC	NVO	Pedagogi (t. sk. klašu audzinātāji) apguvuši pedagogu profesionālās pilnveides programmas: – Metodiskais atbalsts klašu audzinātājiem	ESF 1.2.1.2.3.apakš aktivitātes „Vispārējās izglītības pedagogu kompetences paaugstināšana un prasmju	Izpildīts. ESF projekts 1.2.1.2.3.apakšaktivitātes „Vispārējās izglītības pedagogu kompetences paaugstināšana un prasmju atjaunošana” beidzies. 1157 pedagogi (t. sk. klašu audzinātāji) apguvuši pedagogu profesionālās pilnveides programmas: – Metodiskais atbalsts klašu audzinātājiem

<p>uzvedības mācīšanu un reproduktīvo veselību), sekmējot tēmu īstenošanu klases audzinātāja stundās</p>				<p>vērtībizglītībā un pedagoģiskās sadarbības veicināšanā izglītības iestādē;</p> <ul style="list-style-type: none"> – Koordinēts audzināšanas darbs skolā; – Atbalsts riska grupas bērniem; – Klases audzinātāja un ģimenes veiksmīga sadarbība; – „Veselības mācības skolotāju profesionālo un pedagoģisko kompetenču pilnveide”. 	<p>atjaunošana” pieejamā finansējuma ietvaros</p>	<p>vērtībizglītībā un pedagoģiskās sadarbības veicināšanā izglītības iestādē;</p> <ul style="list-style-type: none"> – Koordinēts audzināšanas darbs skolā; – Atbalsts riska grupas bērniem; – Klases audzinātāja un ģimenes veiksmīga sadarbība; – „Veselības mācības skolotāju profesionālo un pedagoģisko kompetenču pilnveide”. <p>Organizēti 3 semināri novadu/pilsētu audzināšanas darba koordinatoriem un 1 seminārs profesionālās izglītības iestāžu dienesta viesnīcu vadītājiem „Jauniešu sociālā uzvedība un saskarsmes prasmes”, ietverot jautājumus par „Klases stundu programmas parauga” saturā iekļautajām tēmām par ģimeni un sadarbību ar vecākiem. Dalībnieku skaits – 274.</p> <p>Organizēta pedagogu metodisko izstrādņu skate, ietverot iepriekš minētās tēmas. Dalībnieku skaits valsts kārtā - 53</p> <p><u>2013.gads</u></p> <p>Organizēti 5 semināri novadu/pilsētu audzināšanas darba koordinatoriem un direktoru vietniekiem audzināšanas darbā un 1 seminārs profesionālās izglītības iestāžu dienesta viesnīcu vadītājiem, semināru programmās iekļaujot atbilstīgās tēmas. Dalībnieku skaits – 348</p> <p><u>2014.gads</u></p> <p>Organizēti 3 semināri novadu/pilsētu audzināšanas darba koordinatoriem un direktoru vietniekiem audzināšanas darbā un 1 seminārs profesionālās izglītības iestāžu dienesta viesnīcu vadītājiem, semināru</p>
--	--	--	--	---	---	---

						<p>programmās iekļaujot atbilstīgās tēmas. Dalībnieku skaits – 236</p> <p>Semināri un pasākumi organizēti valsts budžeta līdzekļu ietvaros.</p> <p>Saskaņā ar Ministru kabineta 2014.gada 28.maija rīkojumu Nr.247 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”” 2014.gada oktobrī īstenoti 10 reģionālie semināri klašu/grupu audzinātājiem un interešu izglītības pedagogiem darbam ar sociālā riska grupas bērniem un jauniešiem. Dalībnieku skaits 522. Sagatavošanā metodiskais materiāls – semināra tēmu kopsavilkums pedagogu darbam izglītības iestādēs. Finansējuma apjoms EUR 10 000.</p> <p>Saskaņā ar Veselības ministrijas ieteikumiem pilnveidota "Klases stundu programmas parauga" sadaļa „Veselība un vide”, ietverot reprodutīvās veselības jautājumus. (www.visc.gov.lv).</p>
Uzdevums mērķa sasniegšanai	1.2. Izveidot informatīvus materiālus un apmācību programmu personām, kuras gatavojas reģistrēt laulību dzimtsarakstu nodaļā					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
1.2.1. Projekta „Draudzīga skola” ietvaros aptaujāt jauniešus par tēmām, kas saistītas ar laulību un ģimenes vērtībām, t.sk. par riskiem, dzīvojot kopdzīvi bez laulības reģistrēšanas	No 2013.gada ikgadēji, 1.ceturksnis	VBTAI	IZM, LM	1. Veikta vidusskolnieku aptauja 2. Apzinātas jauniešiem svarīgās tēmas 3. Nepieciešamības gadījumā	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. Projekts “Draudzīga skola” ir brīvprātīga kustība, kurā iesaistītās skolas ar VBTAI palīdzību risina vardarbības prevencijas un draudzīgas vides skolā veidošanas uzdevumus. Laulības institūts nevienā no aspektiem nav saistīts ar kustības uzdevumiem un mērķiem, tādēļ šāda aptauja nav tikusi veikta. Apzinot

				pilnveidots mācību programmu saturs – MK iesniegti grozījumi MK noteikumos, kas regulē mācību programmu saturu.		kustības dalībnieku aktuālās vēlmes un vajadzības, šāda tematika veiktajās aptaujās ne reizi nav tikusi fiksēta. Līdz ar to uzskatām, ka mācību programmu satura pilnveidošana šajā jautājumā nav nepieciešama.
1.2.2. Apzināt personu no 18 gadiem viedokli par laulību reģistrēšanas šķēršļiem un iespējamiem risinājumiem, vienlaikus noskaidrojot, kāds ir respondentu vecāku vai citu aprūpes personu (piemēram, aizbildnis, audžuģimene) ģimenes modelis (vecāki vai aprūpes personas dzīvo laulībā, kopdzīvē bez laulības reģistrēšanas, ir šķīrušies, vientuļie vecāki u.c.)	No 2013.gada ikgadēji, 1.ceturksnis	LM	Augstskolas	Veikta sabiedrības un ekspertu aptauja	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	<p>Daļēji izpildīts <i>Pasākuma izpildē integrēti arī pasākuma 1.3.1.jautājumi.</i></p> <p>2013.gadā</p> <p>1. Valsts programmas bērna un ģimenes stāvokļa uzlabošanai 2013.gadam ietvaros Labklājības ministrija no 10.līdz 27.jūnijam veica aptauju portālā „draugiem.lv” par jauniešu attieksmi pret laulību. Kopumā aptaujāti 3 155 jaunieši vecumā no 18 – 25 gadiem, no kuriem 2 066 dzīvo Latvijā, savukārt 1 089 atrodas ārzemēs.</p> <p>2. 2013.gada 12.aprīlī Labklājības ministrija apzināja lielākās Latvijas augstskolas, lai noskaidrotu informāciju par iespēju augstākajās izglītības iestādēs studiju programmu pārbaudes darbu tēmās (referāti, kursa darbi, studiju darbi utt.) iekļaut problēmjautājumus un tēmas, kas saistītas ar ģimenes dibināšanu un laulību.</p> <p>3. 2013.gada 15.oktobrī Labklājības ministrija atkārtoti apzināja lielākās Latvijas augstskolas, lai noskaidrotu izglītības iestāžu viedokli par tēmām (saturu), ko būtu svarīgi iekļaut pirmslaulību apmācību programmā. Diemžēl atgriezeniskā saite no augstskolām netika saņemta un LM rīcībā nav instrumentu, kā</p>

					<p>sekmēt informācijas no augstskolām saņemšanu.</p> <p>2014.gadā 2014.gada 16.decembrī Labklājības ministrija uzsāka sabiedrības aptauju par ar laulību saistītiem svarīgiem jautājumiem (jautājumi pieejami ministrijas profilā portālā visidati.lv - http://www.visidati.lv/aptauja/1021218168/).</p> <p>Aptaujā varēja piedalīties jebkurš Latvijas iedzīvotājs, vienlaikus Labklājības ministrija aicinājumā piedalīties aptaujā īpaši lūdza akcentēja tieši jauniešus vecumā no 18 līdz 25 gadiem. Aptaujas īstenošanas laiks bija līdz 2015.gada 31.janvārim. 2014.gada 19.decembrī lūgums izplatīt informāciju par aptauju tika nosūtīts arī Izglītības un zinātnes ministrijai, lai varētu iesaistīt jaunatnes lietu speciālistus tieši jauniešu aptaujas nodrošināšanai.</p> <p>Kopumā aptauju aizpildīja 2 614 personas.</p> <p>Tomēr, ņemot vērā, ka 2015.gada 13.janvārī ministrija saņēma Latvijas Sociologu asociācijas vēstulē paustu viedokli par iespējams neatbilstoši izmantotu metodoloģiju aptaujas izveidei, LM pieņēma lēmumu aptaujas datus nepublicēt un neizmantojot tos Rīcības plāna 2015. – 2017.gada izstrādei.</p> <p>Lai apzinātu un izprastu iemeslus lielajam neregistrēto laulību skaitam un vērtētu, kādi varētu būt risinājumi, lai cilvēki reģistrētu laulību, 2015.gadā Pārresoru koordinācijas centrs plāno veikt pētījumu par ierobežojumiem neregistrētā kopdzīvē dzīvojošiem partneriem.</p>
--	--	--	--	--	---

<p>1.2.3. Nodrošināt iespēju pirms laulības noslēgšanas gūt ieskatu laulības institūcijas civiltiesiskajos, psiholoģiskajos, sadzīves, u.c. aspektos</p>	<p>1. 2013.gada 2.ceturksnis 2. 2014.gada 4.ceturksnis</p>	<p>TM Pašvaldības</p>	<p>LM, VM, LPS, NVO</p>	<p>1. Izstrādāta pirmslaulību apmācības programma personām, kuras gatavojas reģistrēt laulību dzimtsarakstu nodaļā, kas pieejama arī elektroniskā formātā 2. 2014.gadā īstenots pilotprojekts apmācības programmas aprobēšanai</p>	<p>Valsts budžeta līdzekļu ietvaros</p>	<p>Izpildīts. 2013.gads 2013.gada 10.decembrī veikta tirgus aptauja par sabiedrības viedokļa apzināšanu, pirmslaulību programmas izstrādi un aprobēšanu personām, kuras gatavojas reģistrēt laulību dzimtsarakstu nodaļā. Līdz 2013.gada 13.decembrim nepieteicās neviens pretendents (līdz ar to turpmākām aktivitātēm jāizvērtē potenciālās mērķgrupas informēšanas aktivitāšu efektivitāte).</p> <p>2014.gads „Pirmslaulību mācības programma personām, kuras vēlas reģistrēt laulību dzimtsarakstu nodaļā – saturs un īstenošana” apmācības programmas (turpmāk – apmācības programma) projekts ir izstrādāts, un Labklājības ministrija sadarbībā ar Tieslietu ministrijas Dzimtsarakstu departaments kompetences ietvaros apmācības programmas projektu ir izvērtējusi un sniegusi gan komentārus, gan priekšlikumus. Saskaņā ar Rīcības plānā noteikto 2014. gadā ir īstenots pilotprojekts apmācības programmas aprobēšanai un ir noorganizēts informatīvs seminārs dzimtsarakstu nodaļām:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2014.gada 7.februārī izsūtīta preses relīze ar aicinājumu pieteikties ikvienam interesentam izstrādāt pirmslaulību apmācību programmu; • Rezultātā pieteicās 12 pretendentiem, kuriem 28.februārī nosūtīts uzaicinājums piedalīties tirgus izpētē;
--	---	---------------------------	-----------------------------	--	---	---

					<ul style="list-style-type: none"> • No visiem interesentiem 13.martā piedāvājumi saņemti tikai no 4 pretendentiem; • 16.maijā parakstīts līgums ar Jelgavas pilsētas pašvaldības pieaugušo izglītības iestādi "Zemgales reģiona kompetenču attīstības centrs"; • Atbilstoši līgumam 11.jūlijā saņemts pirmais pirmslulību apmācību programmas projekts atbilstoši līgumā noteiktajiem termiņiem. • Programmas izstrādes laikā saņemta Jelgavas ZRKAC vēstule ar lūgumu pagarināt termiņu programmas līdz 22.septembrim, kā rezultātā tika veikti nepieciešamie grozījumi līgumā; • 22.septembrī tika saņemts precizēts programmas paraugs un iesaistītās institūcijas 29.septembrī nosūtīja papildus komentārus precizētajai programmai, nosakot termiņu 06.10., kad jāiesniedz programmas projekts atkārtoti. • Programmas aprobācijas laikā tika saņemta informācija no Jelgavas ZRKAC par problēmām, ieviešot aprobāciju (nevarēja nokomplektēt dalībnieku grupu); • Pārrunājot ar programmas izpildītāju iespējamus risinājumus, 3.decembrī parakstīta vienošanās par līguma izpildes termiņa pagarinājumu (līdz 15.decembrim); • 15.decembrī saņemti gala dokumenti (apmācību programma, gala ziņojums, pieņemšanas-nodošanas akti). <p>2014.gada 22.decembrī parakstīts PNA par</p>
--	--	--	--	--	--

						pirmslaulības apmācības programmas izstrādi un aprobāciju. Apmācību programma tiks ievietota LM un TM mājas lapās. Informācija ir nodota arī TM. 2015.gadā plānota tikšanās arī ar LPS un VARAM pārstāvjiem, lai pārrunātu iespēju nodrošināt pasākuma ilgtspēju.
Uzdevums mērķa sasniegšanai	1.3. Izveidot informatīvus materiālus un apmācību programmu par iespējamām tiesiskajām sekām ģimenē, kura nedzīvo laulībā, it īpaši attiecībā uz bērniem					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
1.3.1. Apzināt personu no 18 līdz 25 gadiem informētību par riskiem, dzīvojot kopdzīvi bez laulības reģistrēšanas, vienlaikus noskaidrojot, kāds ir respondentu vecāku vai citu aprūpes personu (piemēram, aizbildnis, audžuģimene) ģimenes modelis (vecāki vai aprūpes personas dzīvo laulībā, kopdzīvē bez laulības reģistrēšanas, ir šķīrušies, vientuļie vecāki u.c.)	No 2013.gada ikgadēji, 1.ceturksnis	LM	Augstskolas	Veikta sabiedrības un ekspertu aptauja	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts <i>Skatīt pasākuma izpildi pie 1.2.2.jautājuma.</i>
1.3.2. Nodrošināt informatīvu materiālu par iespējamām civiltiesiskajām sekām personām, kuras nedzīvo laulībā, it īpaši attiecībā uz bērniem	2013.gada 4.ceturksnis	LM	TM, VBTAI	Informatīvs materiāls elektroniskā formātā	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Nav izpildīts. Informācija ir bijusi atspoguļota plašsaziņas līdzekļos. Speciāls informatīvs materiāls tiks sagatavots pēc Pārresoru koordinācijas centra 2015.gadā īstenotā pētījuma par laulību problemātiku. Ievērojot minēto, <i>informatīvā materiāla klajā laišana iekļaujama nākamajā</i>

						<i>Rīcības plāna Ģimenes valsts politikas pamatnostādņu īstenošanai plānošanas periodā.</i>
Uzdevums mērķa sasniegšanai	1.4. Ieviest iespēju laulības reģistrēšanas pieteikšanu dzimtsarakstu nodaļās veikt elektroniski					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
1.4.1. Izvērtēt iespēju ieviest laulības reģistrēšanas dzimtsarakstu nodaļās pieteikšanu arī elektroniski	2012.gada 4.ceturksnis	TM	VARAM, LPS	MK iesniegts informatīvais ziņojums	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Nav izpildīts. Lai ieviestu iesnieguma par laulības noslēgšanu iesniegšanu elektroniski, nepieciešams veikt grozījumus Elektronisko dokumentu likumā, kas paredzētu atcelt ierobežojumus elektronisko dokumentu lietošanai. Ministru kabineta 2011. gada 20. decembra sēdes protokola Nr.75, 41.§, 3.1. apakšpunktā Satiksmes ministrijai uzdots sagatavot likumprojektu „Grozījumi Elektronisko dokumentu likumā”, kas paredz pārskatīt Elektronisko dokumentu likuma 3. panta sestajā daļā minētos elektronisko dokumentu lietošanas ierobežojumus. Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija 2012. gada 22. novembrī atbalstīja minētos grozījumus pirmajā lasījumā, nosakot priekšlikumu pirms otrā lasījuma iesniegšanas termiņu līdz 2012. gada 6. decembrim. Minēto grozījumu projekts nav izskatīts otrajā lasījumā. Likumprojekts atkārtoti tika virzīts izskatīšanai 12. Saeimā, un 5.03.2015. Saeimas sēdē likumprojekts „Grozījumi Elektronisko dokumentu likumā” (33/Lp12) tika pieņemts 3.lasījumā. Ņemot vērā iepriekš minēto, Ministru kabinetā

						nav iesniegts informatīvais ziņojums par iespēju iesniegt elektroniski iesniegumu par laulības noslēgšanu, jo nav stājušies spēkā attiecīgie grozījumi, kas pieļautu iespēju izvērtēt iesnieguma iesniegšanu elektroniski. <i>Pasākums būtu pārceļams Rīcības plānā pamatnostādņu īstenošanai 2015.-2017.gadā.</i>
1.4.2. Gadījumā, ja tiek atzīts par lietderīgu un ekonomisku, izstrādāt mehānismu elektroniskās pieteikšanās nodrošināšanai, izveidota sistēma tās ieviešanai	2014.gada 2.ceturksnis	TM	VARAM, LPS	1. MK iesniegti grozījumi Elektronisko dokumentu likumā u.c. dokumentu elektronisko apriti reglamentējošos normatīvajos aktos. 2. Sagatavots rīcības plāns elektroniskās pieteikšanās nodrošināšanai. 3.Nepieciešamības gadījumā veikti grozījumi normatīvajos aktos. 4.Veikti sabiedrības informēšanas pasākumi par iespējām pieteikties reģistrēt laulību elektroniski.	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Nav izpildīts. Mehānisma izstrāde elektroniskās pieteikšanās nodrošināšanai ir atkarīga no 1.4.1. pasākumā izvirzītā mērķa izpildes. <i>Pasākums būtu pārceļams Rīcības plānā pamatnostādņu īstenošanai 2015.-2017.gadā.</i>
Uzdevums mērķa sasniegšanai	1.5. Ieviest atvieglojumus personām, pēc laulības noslēgšanas, uzvārda maiņas gadījumā valsts un pašvaldību iestāžu izsniedzamo dokumentu nomainībai un pārreģistrācijai valsts un pašvaldību informācijas sistēmās (piemēram, nodrošināt elektroniskas pieteikšanās iespēju attiecīgā pakalpojuma (dokumenta) saņemšanai, samazināt maksu vai valsts nodevu)					

Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
1.5.1. Nodrošināt iespēju personai uzvārda maiņas gadījumā (pēc laulībām) valsts un pašvaldības pirms uzvārda maiņas piešķirto palīdzību un pakalpojumus turpināt saņemt bez jauna iesnieguma noformēšanas	1. 2013.gada 1.ceturksnis 2. nekavējoties pēc likuma pieņemšanas Saeimā	LM	FM, TM, PMLP, VARAM, LPS	MK iesniegti: 1. grozījumi Civilstāvokļa aktu reģistrācijas likumā. 2. grozījumi MK 28.06.2005. noteikumos Nr.457 „Noteikumi par valsts nodevas par civilstāvokļa aktu reģistrāciju apmēru un maksāšanas kārtību”	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. 2013.gada 20.martā Labklājības ministrija nosūtīja vēstuli iesaistītajām institūcijām. Pēc viedokļu saņemšanas secināts, ka grozījumi normatīvajos aktos nav nepieciešami un personām jau patlaban uzvārda maiņas gadījumā ir iespēja turpināt saņemt piešķirto palīdzību un pakalpojumus. Tādejādi pasākums zaudējis aktualitāti.
1.5.2. Samazināt valsts nodevas apmēru uzvārda maiņas pēc laulībām noformēšanai	2013.gada 4.ceturksnis	LM	FM, TM, VARAM, LPS, PLMP	MK iesniegts informatīvais ziņojums	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros – informatīvā ziņojuma izstrāde nerada ietekmi uz valsts budžeta līdzekļiem Ietekme uz valsts budžetu pasākuma īstenošanā tiks norādīta izstrādātajā informatīvā	Izpildīts. Ministru kabineta 2012.gada 21.februāra noteikumos Nr.133 „Noteikumi par valsts nodevu par personu apliecinošu dokumentu izsniegšanu” noteikti valsts nodevas atvieglojumi laulātajiem – uzvārda maiņas gadījumā personu apliecinošu dokumentu (pasi, personas apliecību) var saņemt divu darbdienu laikā, nemaksājot par to paaugstinātu valsts nodevu. Tiek piemērota valsts nodeva, kas paredzēta par personu apliecinoša dokumenta izsniegšanu 10 darbdienu laikā.

					ziņojuma projektā	
Rīcības virziens virsmērķa sasniegšanai	2. Ģimenes dzīves plānošana un bērna ienākšana ģimenē					
Rīcības virziena mērķis	2.1. Palielināt materiālo atbalstu ekonomiski aktīvām ģimenēm					
Uzdevums mērķa sasniegšanai	2.1.1. Paaugstināt iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojumu par apgādībā esošu personu likmi, paredzot, ka tās apmērs veido 50% no minimālās mēneša darba algas vai ieviest diferencētu iedzīvotāju ienākuma nodokļa īstenošanas politiku					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
2.1.1.1. Paaugstināt iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojuma par apgādībā esošām nepilngadīgām personām apmēru atbilstoši likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 13.panta pirmās daļas 1.punktam (izņemot c) un d) apakšpunktus), paredzot, ka šis atvieglojums sastāda vismaz 50% no minimālās mēneša darba algas vai ieviest diferencētu iedzīvotāju ienākuma nodokļa īstenošanas politiku.	1. 2012.gada 3.ceturksnis 2. 2013.gada 2.ceturksnis	FM	LM	1. MK iesniegts Informatīvais ziņojums par ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamā minimuma un atvieglojuma par apgādībā esošu personu paaugstināšanas modeli 2. MK iesniegti grozījumi normatīvajos aktos	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros – normatīvo aktu izstrāde nerada ietekmi uz valsts vai pašvaldību budžetu līdzekļiem Ietekme uz valsts un pašvaldību budžetiem pasākuma īstenošanā tiks norādīta izstrādāto normatīvo aktu projektos	Izpildīts. Izstrādājot Likumprojektu „Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2014., 2015. un 2016.gadam”, Latvijas valdība kā vienu no budžeta prioritātēm ir noteikusi iedzīvotāju ienākumu nevienlīdzības mazināšanu, it sevišķi zemāk atalgotajiem darbiniekiem un ģimenēm ar bērniem. Viens no darbaspēka nodokļu mazināšanas pasākumiem paredz no 2014.gada 1.janvāra iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojuma par apgādībā esošām personām paaugstināšanu no 113,83 euro (80 latiem) uz 165 euro mēnesī (t.i., 51% no 2014.gadā noteiktās minimālās mēneša darba algas 320 euro). Tātad Ministru kabineta 2013.gada 23.oktobra noteikumi Nr.1210 attiecas uz likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 13.panta pirmās daļas 1.punkta visiem apakšpunktiem, bez izņēmumiem.
Uzdevums mērķa sasniegšanai	2.1.2. Noteikt un īstenot risinājumus, lai sekmētu mājokļa pieejamību vai atbalstu mājokļa renovācijai ekonomiski aktīvām ģimenēm					
Pasākumi	Izpildes	Atbildīgā	Iesaistītās	Tiešie darbības	Paredzētais	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-

	termiņi	institūcija	institūcijas	rezultāti	finansējums un tā avoti	2014.gadā
2.1.2.1. Izstrādāt priekšlikumus par iespējamiem atbalsta risinājumiem ģimenēm mājokļu jomā, ietverot citu valstu praksi ģimenes mājokļu problēmas risināšanā.	2014.gada 2.ceturksnis	EM	LM, VARAM, FM, LPS, Latvijas Komercbanku asociācija	MK iesniegts informatīvais ziņojums	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros – informatīvā ziņojuma izstrāde nerada ietekmi uz valsts vai pašvaldību budžetu līdzekļiem. Ietekme uz valsts un pašvaldību budžetiem pasākuma īstenošanā tiks norādīta izstrādātajā informatīvā ziņojuma projektā	Izpildīts. 2014.gada 5.augustā pieņemti Ministru kabineta noteikumi Nr.443 „Noteikumi par valsts palīdzību dzīvojamās telpas iegādei vai būvniecībai”, kas paredz galvojumu izsniegšanu ģimenēm ar bērniem.
2.1.2.2. Sniegt atbalstu dzīvokļu īpašniekiem daudzdzīvokļu māju renovācijai darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” aktivitātes „Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi” ietvaros	Visā periodā	EM	LIAA	Daudzdzīvokļu māju skaits, kurās veikti siltumnoturības uzlabošanas pasākumi	ERAF darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.4.4.1. aktivitātes „Daudzdzīvokļu māju	Izpildīts. No 2012.gada 1.janvāra līdz 2014.gada 24.novembrim ir pabeigta 434 daudzdzīvokļu dzīvojamo māju renovācija par ERAF finansējumu 35 383 183,26 EUR apmērā. Šo projektu kopējās investīcijas ir 83 251 696 EUR. 2014.-2020.gada ES fondu plānošanas periodā paredzētais ERAF finansējums daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku energoefektivitātes

					siltumnoturības uzlabošanas pasākumi” pieejamā finansējuma ietvaros ¹	paaugstināšanai ir 150 miljoni EUR. Atbalstu paredzēts sākt sniegt 2015.gada 1.pusgadā.
Uzdevums mērķa sasniegšanai	2.1.3. Izvērtēt iespēju ieviest ārstniecības iestāžu vai ārstniecības personu sniegtās informācijas par bērna dzimšanu, kas apliecina dzimšanas faktu un kurā norādīts bērna dzimums, dzimšanas vieta un laiks, mātes vārds un uzvārds, automātisku reģistrēšanu no ārstniecības iestādēm dzimtsarakstu nodaļās, neiesaistot bērna vecākus²					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
2.1.3.1. Veikt situācijas analīzi	2013.gada 1.ceturksnis	TM	VM, LM, LPS	MK iesniegts informatīvais ziņojums	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Nav izpildīts. Attiecībā par bērna pirmuzskaites datu automātisku reģistrēšanu, 2014.gada 21.februārī tika organizēta starpministriju sanāksme (sanākumi organizēja Labklājības ministrija), lai diskutētu par iespēju ieviest bērna pirmuzskaites datu automātisku reģistrēšanu, neiesaistot bērna vecākus, t.i., ka ārstniecības iestāde vai ārstniecības persona paziņo dzimtsarakstu nodaļai par faktu, ka konkrētai personai ir piedzimis bērns, lai primāri izvairītos no gadījumiem, kad nav veikta kāda bērna dzimšanas fakta reģistrācija. Lai identificētu tos bērnus, kuru dzimšanas fakts nav reģistrēts, par pasākumu atbildīgajai ministrijai kopā ar iesaistītajām institūcijām ir jāvienojas par konkrētiem veicamajiem

¹ Pēc EM sniegtajiem datiem uz 2012.gada 13.jūniju ERAF līdzekļi daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumiem bija pieejami 9,2 miljonu latu apmērā. Tomēr tuvākajā laikā plānots lemt par finansējuma palielināšanu vēl par 15 miljoniem latu.

² Rīcības plāns pamatnostādņu „Ģimenes valsts politikas pamatnostādnes 2011. – 2017.gadam” īstenošanai 2012. – 2014.gadam starpministriju (starpinstitūciju) saskaņošanas laikā panākta vienošanās, par uzdevuma redakcijas nosaukuma maiņu, lai uzdevums būtu skaidrāk saprotams.

						pasākumiem, atbildīgajām iestādēm, termiņiem un finansējumu.
2.1.3.2. Ja MK atbalsta automātisku datu apmaiņu par bērna dzimšanu, noteikt informācijas aprites kārtību	1. 2013.gada 3.ceturksnis 2. Nekavējoties pēc likumprojekta pieņemšanas Saeimā	TM, VM	LM, LPS	MK iesniegti: 1. grozījumi Civilstāvokļa aktu reģistrācijas likumā, 2. grozījumi MK 04.04.2006. noteikumos Nr.265 „Medicīnisko dokumentu lietvedības kārtība”	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Nav izpildīts. Informācijas aprites kārtības izstrāde datu automātiskas apmaiņas nodrošināšanai, ir atkarīga no 2.1.3.1. pasākumā izvirzītā mērķa izpildes.
2.1.3.3. Ja MK atbalsta automātisku datu apmaiņu par bērna dzimšanu, veikt nepieciešamās darbības informācijas sistēmu savietojamībai	2014.gada 4.ceturksnis	TM, VM	LM, VARAM, LPS	Sagatavota tehniskā specifikācija izmaiņām Jaundzimušo reģistrā un Dzimšanas reģistrā	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Nav izpildīts. Informācijas aprites kārtības izstrāde datu automātiskas apmaiņas nodrošināšanai, ir atkarīga no 2.1.3.1. pasākumā izvirzītā mērķa izpildes.
Uzdevums mērķa sasniegšanai	2.1.8. Informēt topošos un jaunos vecākus par bērnu traumatisma profilakses jautājumiem					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
2.1.8.1. Pievērst esošo un topošo vecāku, bērnu un jauniešu uzmanību potenciālajiem traumatisma iemesliem, ņemot vērā	No 2013.gada ikgadēji 2. un 4.ceturksnis	VM, VBTAI	NEPLP, Pašvaldības, NVO, SIA „Mammām un tētiem”	1. Vismaz divas informatīvās kampaņas (VBTAI) gadā 2. Bērnu drošības	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. VBTAI budžeta iespēju robežās ikgadēji divas reizes rīko sabiedrības informēšanas akcijas par bērnu traumatisma riskiem un drošības līdzekļu lietošanas nepieciešamību (pavasārī)

<p>traumu sezonalitāti (specifiski vasarā un ziemā), īpatnības saistībā ar vecumu u.c.</p>				<p>kampaņa „Sargā savu bērnu!”.</p> <p>3. Budžeta iespēju robežos izdota un/vai aktualizēta:</p> <p>3.1. praktisku padomu grāmata par bērnu drošību „Kā nosargāt sava bērna dzīvību”, ko vecāki var saņemt bez maksas (grāmatas dalītas tematiski – par pirmsskolas vecuma bērniem un par skolas vecuma bērniem);</p> <p>3.2. atraktīva un izglītojoša grāmata par bērnu drošību, ko bez maksas saņem bērni visā Latvijā.</p> <p>4. Vismaz 2 izglītojoši pasākumi gadā</p>	<p>un apdedzināšanās un applaucēšanās riskiem un iespējām no tiem izvairīties (ziemā). VM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2012.gadā īstenota sabiedrības informēšanas kampaņa bērnu traumatisma mazināšanai un zīdaiņu pēkšņās nāves sindroma (ZPNS) novēršanai; • 2012.gadā izdots informatīvs materiāls vecākiem „Kā nosargāt sava bērna dzīvību” (atkārtoti izdots 2013.gadā). Brošūra satur noderīgu informāciju vecākiem, vecvecākiem un auklītēm, kā atpazīt un novērst iespējamus riskus, kas var apdraudēt bērnu drošību un kā veidot bērnam drošu vidi, lai samazinātu bērnu traumatismu. Materiāls tika izplatīts pašvaldībās, pirmsskolas izglītības iestādēs, ārstniecības iestādēs (ģimenes ārstu praksēs, ginekologu praksēs, dzemdību nodaļās); • 2012.gadā realizēti interaktīvi un izglītojoši pasākumi pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērniem par drošību un traumatisma profilaksi (realizēti 100 pasākumi). • 2013.gadā realizēti izglītojoši pasākumi topošajiem un jaunajiem vecākiem par bērna vecumā līdz 2 gadiem būtiskākajiem veselības aspektiem (īstenoti 35 pasākumi); • No 2014.gada tiek nodrošināta portāla „grutnieciba.lv” darbība un tēmas aktualizēšana. <p>LR2 ir atbalstījis VBTAI infomatīvās kampaņas, šai problēmai LR2 veido satura raidījumus, pārrunājot bērna traumatisma problēmu kontekstā ar vispārējiem traumatisma riskiem vasaras un ziemas periodos ar dažāda</p>
--	--	--	--	--	--

						līmena medicīnas un atpūtas speciālistiem. Lsm.lv sadaļā „Dzīve un stils” regulāri ticis ziņots par traumatismu, tā biežākajiem iemesliem.
2.1.8.2. Veicināt, lai ģimenes ārsts, veicot bērna apskati, informē jaunos vecākus par bērnu traumatismu, novērtē traumatisma riskus ģimenē un, ja nepieciešams, ziņo par tiem citām kompetentajām institūcijām – sociālajam dienestam, bāriņtiesai u.c.	2013.gada 4.ceturksnis	VM	Ģimenes ārstu asociācija, Latvijas Lauku ģimenes ārstu asociācija	Vadlīnijas ģimenes ārstam, veicot bērna apskati, t.sk., novērtējot traumu risku.	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. 2014.gadā izstrādāti ieteikumi ģimenes ārstu praksēm bērnu un jauniešu traumatisma profilaksē. 2014.gadā organizētas diskusijas ģimenes ārstiem (Rīgā, Daugavpilī, Ludzā) par ieteikumiem ģimenes ārstu praksēm bērnu un jauniešu traumatisma profilaksē; Ir izstrādāti ieteikumi ģimenes ārstiem bērnu un jauniešu traumatisma profilaksē. To izplatīšana plānota nākamajā gadā. 2012.gadā sabiedrības informēšanas kampaņas ietvaros par bērnu traumatismu un ZPNS izstrādāts informatīvs materiāls– anketa kā atbalsts ģimenes ārstam sarunā ar vecākiem par bērna ZPNS riska faktoriem un traumatismu (pieejams elektroniski), 2 e-grāmatas vecākiem par ZPNS un bērnu traumatisma riska faktoriem (pieejamas elektroniski).
2.1.8.3. Ieviest stingrākus drošības noteikumus bērnu uzraudzībai un drošas vides nodrošināšanai, vienlaicīgi izvērtējot iespēju paaugstināt bērna vecumu, līdz kuram viņam jānodrošina uzraudzība	2014.gada 4.ceturksnis	LM	VM, TM, VBTAI	MK iesniegti grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā u.c. normatīvajos aktos	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros – normatīvo aktu izstrāde nerada ietekmi uz valsts vai pašvaldību budžetu līdzekļiem	Izpildīts. 2013.gada 1.septembrī stājās spēkā Ministru kabineta 2013.gada 16.jūlija noteikumi Nr.404 “Prasības bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem un bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrēšanas kārtība”. VBTAI no 2013.gada 1.septembra līdz 2014.gada oktobrim veica 69 bērnu uzraudzības pakalpojuma pārbaudes fiziskām un juridiskām personām.

					Iespējamā ietekme uz valsts un pašvaldību budžetiem pasākuma īstenošanā tiks norādīta izstrādāto normatīvo aktu anotācijās	
Uzdevums mērķa sasniegšanai	2.1.4³. Īstenot citus atbalsta pasākumus ekonomiski aktīvām ģimenēm					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
2.1.4.1. Informēt sabiedrību par pieejamiem fiskālajiem atbalsta pasākumiem ekonomiski aktīvām ģimenēm	Visā periodā	VID	LPS, NEPLP, NVO	Preses relīzes, informācija VID un FM mājas lapās, raidījumi Latvijas Televīzijā un Latvijas Radio	Valsts un pašvaldību budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. VID sniedzis 197 intervijas un publikācijas medijos, t.sk.raksti žurnālos un dalība radio un televīzijas pārraidēs, kā arī dalība 74 semināros, sniegtas 50 preses relīzes, VID mājas lapā publicēti 89 informatīvie un metodiskie materiāli, kā arī VID mājas lapā sagatavoti vairāki jautājumi un atbildes par algas nodokļu grāmatiņu, gada ienākumu deklarāciju, fizisko personu attaisnotajiem izdevumiem, iedzīvotāju ienākuma nodokļa neapliekamā minimuma un atvieglojumu piemērošanu, par neatmaksāto aizdevumu deklarēšanu, kā arī par euro ieviešanu. LR un lsm.lv savos ekonomikas ziņu

³ Jauns, papildus uzdevums, lai norādītu pasākumus, kurus nav iespējams programmēt zem citiem uzdevumiem

						izlaidumos informējis par pieejamajiem fiskālā atbalsta instrumentiem.
2.1.4.2. Periodiski apkopot un izplatīt informāciju par pašvaldību atbalsta pasākumiem daudzbērnu ģimenēm, vienlaikus atgādinot pašvaldībām par Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteikto pienākumu šādus pasākumus nodrošināt	No 2013.gada ikgadēji, 2.ceturksnī	LM	NVO	1. LM vēstule pašvaldībām 2. Informācija LM mājas lapā par atbalsta pasākumiem daudzbērnu ģimenēm pašvaldībās (atmaksātas vasaras nometnes daudzbērnu ģimeņu bērniem, atbalsta pasākumi bērniem no trūcīgām ģimenēm, atlaides sabiedriskajā transportā, brīvpusdienas skolās utt.)	Valsts un pašvaldību budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts <u>2013.gads:</u> 1. LM 02.05.2013. vēstule Nr. 33-1-07/1050 pašvaldībām. 2. Apkopotā informācija ievietota LM mājas lapā. <u>2014.gads:</u> 1. LM 28.04.2014. vēstule Nr. Nr. 33-0701/911 pašvaldībām. 2. Apkopotā informācija ievietota LM mājas lapā.
2.1.4.3. Izvērtēt iespēju ieviest „bērna uzkrājuma fondu”	2014.gada 3.ceturksnis	LM	NVO	MK iesniegta koncepcija	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros - koncepcijas izstrāde nerada ietekmi uz valsts budžetu. Iespējamā ietekme uz valsts un pašvaldību budžetiem tiks	Nav izpildīts. Periodā prioritāri strādāts pie atbalsta sniegšanas ģimenēm ar citu pasākumu palīdzību, t.sk. Latvijas Republikas 11.Saeimas frakciju un pie frakcijām nepiederošo deputātu 2012.gada 23.oktobrī parakstītajā <i>Vienošanās protokolu par valsts atbalstu dzimstības veicināšanai un ģimenēm ar bērniem</i> un MK 01.10.2013. protokollēmuma Nr.51 50.§ „Par demogrāfijas atbalsta pasākumiem 2014.gadā” paredzētajiem pasākumiem - vecāku pabalsta un bērnu kopšanas pabalsta sistēmu izmaiņas,

					norādīta izstrādātajā koncepcijas projektā.	valsts atbalsta ieviešana pašvaldību pirmsskolas izglītības iestāžu rindu likvidēšanai, atbalsta ieviešana mājokļu politikai, neapliekamā minimuma par apgādājamajām personām palielināšana u.c. <i>Par pasākuma aktualitāti tiks diskutēts, sastādot Rīcības plānu pamatnostādņu īstenošanai 2015.-2017.gadā.</i>
Rīcības virziena mērķis	2.2. Mazināt reproduktīvās veselības riskus					
Uzdevums mērķa sasniegšanai	2.2.3. Izvērtēt un ieviest atbalsta pasākumus neplānotas grūtniecības, grūtniecības pārtraukšanas, negatīvas dzemdību pieredzes, pāragra bērna zaudējuma un neauglības problēmu gadījumos					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
2.2.3.1. Izvērtēt iespēju ieviest konsultācijas sievietēm, kuras nolēmušas veikt abortu, ko sniedz speciāli sagatavota persona	2014.gada 4.ceturksnis	LM	VM, NVO	1. Izstrādāts un realizēts pilotprojekts 2. Sagatavots pilotprojekta rezultātu izvērtējums un priekšlikumi labklājības ministram turpmākai rīcībai	LM pamatbudžeta (programmas kods 22.00.00 Bērnu tiesību aizsardzības nodrošināšana) ietvaros	Nav izpildīts. 2013.gadā tika organizēta pētījuma „Nevēlama grūtniecība un kontracepcijas prakse Latvijā”, ko veica Rīgas Stradiņa universitātes un Latvijas Universitātes pētnieki, rezultātu prezentācija. Vienlaikus, piedaloties ministriju, profesionālo un nevalstisko organizāciju pārstāvjiem, tika diskutēta iespēja izstrādāt un realizēt pilotprojektu, lai ieviestu konsultācijas sievietēm, kuras nolēmušas veikt abortu, ko sniedz speciāli sagatavota persona. Diskusiju rezultātā tika nolemts pilotprojektu pagaidām neīstenot. 11. Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas Demogrāfijas lietu apakškomisija izstrādāja vairākus priekšlikumus grozījumiem Seksuālās un reproduktīvās veselības likumā, piedāvājot noteikt, ka pirms grūtniecības pārtraukšanas tiktu nodrošinātas speciāli apmācītas personas konsultācijas. Diskusijās

						<p>apakškomisijā piedalījās vairāku ministriju, profesionālo un nevalstisko organizāciju pārstāvji. 11.Saeimas laikā šie priekšlikumi netika izskatīti. Vairāki 12.Saeimas deputāti iesniedza izskatīšanai priekšlikumus ar līdzīgu saturu.</p> <p><i>Pasākumu nav plānots ietvert Rīcības plānu pamatnostādņu īstenošanai 2015.-2017.gadā, jo pasākumi tiks īstenoti Sabiedrības veselības pamatnostādņu 2014.-2020.gadam ietvaros.</i></p>
2.2.3.2. Izvērtēt iespēju ieviest pasākumu kompleksu vecākiem, kuri ir saskārušies ar negatīvu grūtniecības un dzemdību pieredzi vai pāragru bērna zaudējumu (piemēram, atbalsta grupas, atbalsta personas grūtniecības laikā un dzemdībās).	2013.gada 4.ceturksnis	VM	LM, NVO	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izstrādāts pilotprojekts 2. Priekšlikumi turpmākai rīcībai iesniegti veselības ministram 	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	<p>Daļēji izpildīts 2013.gadā izstrādāts un 2014.gadā atklāts informatīvais interneta portāls grūtniecēm un jaunaļiem vecākiem www.grutnieciba.lv. Portāls tapis sadarbībā ar Latvijas Ginekologu un dzemdību speciālistu asociāciju, Latvijas Lauku ģimenes ārstu asociāciju, Nacionālo veselības dienestu, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu. Tā mērķis ir nodrošināt viegli lietojamu interneta vietni topošajiem un jaunaļiem vecākiem, kur vienuviet pieejama nekomerciāla, plaša, profesionāla un kvalitatīva valsts un medicīnas profesionāļu apstiprināta informācija un ieteikumi veselīgas grūtniecības plānošanai un norisei.</p> <p>Tādējādi topošajiem vecākiem, kas saskārušies ar negatīvu grūtniecības pieredzi, piemēram, savlaicīgi neveiktiem diagnostiskajiem izmeklējumiem, ir nodrošināta pieeja informācijai par savlaicīgas un kvalitatīvas dzemdību palīdzības sniegšanu.</p> <p>Vienlaikus portālā ir pieejama informācija par krīzes situācijām, piemēram, vardarbību, pēcdzemdību depresiju, krīzes situācijām</p>

						<p>jaunajiem vecākiem., zīdaiņu pēkšņās nāves sindromu.</p> <p>VM vērš uzmanību, ka Ministru kabinets ir apstiprinājis „Sabiedrības veselības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam” (2014.gada 14.oktobris, rīkojuma Nr.589), kurās ir ietverti arī pasākumi mātes, tēva un bērna veselības veicināšanai u.c. Līdz ar to šis pasākums nebūtu iekļaujams 2015.-2017.gada rīcības plānā.</p>
--	--	--	--	--	--	---

<p>2.2.3.3. Nodrošināt sievietēm, kuras nolēmušas veikt abortu vai ir to izdarījušas vai kuras ir saskārušas ar negatīvu grūtniecības vai dzemdību pieredzi vai pāragru bērna zaudējumu, informāciju par atbalsta iespējām</p>	<p>1. 2014.gada 2.ceturksnis</p> <p>2. Nākošajā ceturksnī pēc noteikumu pieņemšanas</p>	<p>VM</p>	<p>LM, NVO</p>	<p>1. 2.2.3.1.pasākuma īstenotā pilotprojekta pozitīvā rezultāta gadījumā, MK iesniegti grozījumi MK 28.10.2003. noteikumos Nr.590 „Grūtniecības pārtraukšanas organizatoriskā kārtība”, nosakot ārstiem pienākumu izsniegt pacientei rakstisku informāciju par atbalsta iespējām</p> <p>2. Izglītojoši pasākumi ginekologiem, ģimenes ārstiem un pašvaldības sociāliem darbiniekiem.</p>	<p>Valsts budžeta līdzekļu ietvaros</p>	<p>Daļēji izpildīts. Tā kā līdz šim pilotprojekts nav ticis realizēts, nav veikti tālākie pasākumi. Vienlaikus VM informē, ka: 1) 2014.gadā atkārtoti ir izdots informatīvs materiāls buklets „Aborts”⁴, ko sagatavojuši Latvijas Ģimenes plānošanas un seksuālās veselības asociācija „Papardes zieds” sadarbībā ar Latvijas Ginekologu un dzemdību speciālistu asociāciju, un tas ir paredzēts izplatīšanai ārstniecības iestādēs, kurās veic mākslīgu grūtniecības pārtraukšanu, kā arī sniedz veselības aprūpes pakalpojumus sievietēm pēc grūtniecības spontānas pārtraukšanās. Materiāls satur informāciju par organizācijām, kas sniedz atbalstu krīzes situācijās; 2) 2012.gadā Latvijas Ģimenes plānošanas un seksuālās veselības asociācijas „Papardes zieds” izdeva bukletu „Aborts”⁵, kurā sievietei ir iespēja iepazīties ar informāciju par mākslīgās grūtniecības pārtraukšanas norisi, iespējamajiem sarežģījumiem un grūtniecības pārtraukšanas sekām. Tāpat 2012.gada 29.novembra Latvijas ginekologu un dzemdību speciālistu asociācija sadarbībā ar Latvijas Ģimenes plānošanas un seksuālās veselības asociāciju „Papardes zieds” organizēja semināru ginekologiem un dzemdību speciālistiem „Sieviete un neplānota grūtniecība”. Pasākuma laikā ginekologi un dzemdību speciālisti varēja saņemt iepriekš minēto bukletu izplatīšanai savām pacientēm.</p>
<p>⁴ http://www.papardeszieds.lv/attachments/004_Aborts_buklets.pdf</p> <p>⁵ http://www.papardeszieds.lv/attachments/004_Aborts_buklets.pdf</p>						

Uzdevums mērķa sasniegšanai	2.2.4. Popularizēt veselīgu dzīvesveidu. Informēt sabiedrību par reproduktīvās veselības apdraudējumiem un riskiem, kas palielina neauglību un bērna iedzimtu anomāliju risku (vecāku uzturs, vide, vecums, nepareiza kontracepcijas līdzekļu lietošana u.c.) ⁶					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
2.2.4.1. Informēt sabiedrību par reproduktīvās veselības apdraudējumiem un riskiem, kas palielina neauglību un bērna iedzimtu anomāliju risku, sekmējot veselīgu dzīvesveidu un ievērojot riska mazināšanas un novēršanas pasākumus.	No 2012.gada 4.ceturkšņa, ikgadēji	VM	NVO, Latvijas Ģimenes plānošanas un seksuālās veselības asociāciju „Papardes zieds”, SIA „Mammām un tētiem”, SIA „Lietišķās kreativitātes grupa” Māmiņu klubs	Informatīvo veselības veicināšanas pasākumu sieviešu un vīriešu auditorijai skaits gadā	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. No 2014.gada izveidots portāls www.grūtniecība.lv un nodrošināta tā darbība. 2014.gadā realizēta sabiedrības informēšanas kampaņa, lai samazinātu bērnu pakļaušanu pasīvajai smēķēšanai. Realizēti izglītojoši pasākumi par seksuālās un reproduktīvās veselības jautājumiem: <ul style="list-style-type: none"> • 2014.gadā - profesionālo izglītības iestāžu audzēkņiem (īstenoti 100 pasākumi, apmēram 2000 jauniešiem); • 2013.gadā - profesionālo izglītības iestāžu 1.-2.kursu audzēkņiem (realizēti 35 pasākumi, piedaloties apmēram 750 jauniešiem); • 2012.gadā - vidusskolu 10.-12.klašu izglītojamiem un profesionālo izglītības iestāžu 1.-2.kursu izglītojamiem (īstenoti 75 pasākumi, piedaloties apmēram 1500 jauniešiem).
Rīcības virziena mērķis	2.3. Veicināt adopciju					
Uzdevums mērķa sasniegšanai	2.3.6. Informēt sabiedrību par adopcijas procesu, popularizēt adoptētāju labo pieredzi					
Pasākumi	Izpildes	Atbildīgā	Iesaistītās	Tiešie darbības	Paredzētais	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-

⁶ Pamatnostādņēs iekļautā 2.2.5. uzdevuma „Izvērtēt iespēju ieviest valsts atbalsta pasākumus neauglības ārstēšanai” un 2.2.9. uzdevuma „Izvērtēt atbalsta mehānismus, lai veicinātu grūtnieču stāšanos uzskaitē līdz 12.grūtniecības nedēļai” izpilde notiks Veselības ministrijas izstrādātā plāna „Mātes un bērna veselības uzlabošanas plāns 2012.-2014.gadam” (apstiprināts MK 12.06.2012. sēdē, prot.Nr. 33. 42.§) ietvaros

	termiņi	institūcija	institūcijas	rezultāti	finansējums un tā avoti	2014.gadā
2.3.6.1. Popularizēt adopciju, t.sk., adoptētāju labo pieredzi	Visā periodā	LM	SIA „Mammām un tētiem”	Informēšanas kampaņa „Palīdzī bērnam izaugt!”	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. Labklājības ministrija Valsts programmas bērna un ģimenes stāvokļa uzlabošanai kārtējam gadam ietvaros īsteno vairākus informatīvos pasākumus adopcijas popularizēšanai, piemēram, ir izveidoti vairāki video klipī par stereotipiem attiecībā uz adopcijas procesu, ņemot vērā arī adoptētāju pieredzi. Nodrošināta video klīpu translēšana televīzijā (gan LTV, gan TV3 un TV3 Play), gan video klīpi ir ievietoti ministrijas kontos sociālajos tīklos un youtube.com.
Uzdevums mērķa sasniegšanai	2.3.7⁷. Īstenot citus pasākumus adopcijas veicināšanai					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
2.3.7.1. Ieviest apmācību programmu adoptētājiem, lai personu sagatavotu adopcijas procesam	2013.gada 3.ceturksnis	LM	-	MK iesniegti grozījumi MK 11.03.2003. noteikumos Nr.111 „Adopcijas kārtība”	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Daļēji izpildīts. 1. Valsts programmas bērna un ģimenes stāvokļa uzlabošanai 2013.gadam ietvaros īstenots pilotprojekts adoptētāju apmācību programmas izstrādei, kā ietvaros ir apmācīti 16 potenciālie adoptētāji un sagatavoti ieteikumi adoptētāju apmācības programmai. 2. 2013.gada 2.ceturksnī tika uzsākts darbs pie grozījumu izstrādes spēkā esošajos MK 11.03.2003. noteikumos Nr.111 „Adopcijas kārtība”. Ņemot vērā grozījumu apjomu un nozīmīgumu, arī 2013.gadā turpinājās darbs ar iesaistītajām institūcijām un sadarbības NVO,

⁷ Jauns, papildus uzdevums, lai norādītu pasākumus, kurus nav iespējams programmēt zem citiem uzdevumiem

						<p>lai sagatavotu kvalitatīvus grozījumus. Pašlaik ir sagatavots jauns MK noteikumu projekts, kas ir nosūtīts iekšējai saskaņošanai iesaistītajiem un plānots, ka 2015.gada pirmajā pusē sagatavotais MK noteikumu projekts tiks izsludināts VSS.</p> <p>3. LM ir izstrādājusi koncepciju "Par adopcijas un ārpusģimenes aprūpes sistēmu pilnveidošanu" (apstiprināta ar MK 09.03.2015. rīkojumu Nr.114), kā ietvaros paredzēts, ka no 2016.gada tiks ieviestas adoptētāju apmācības (paredzot arī finansējumu apmācību nodrošināšanai).</p>
2.3.7.2. Izvērtēt iespēju noteikt tiesības adoptētājiem saņemt valsts sociālos pabalstus līdzvērtīgi bioloģiskajām ģimenēm	2013.gada 1.ceturksnis	LM	-	MK iesniegts informatīvais ziņojums	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	<p>Izpildīts.</p> <p>LM ir izstrādājusi koncepciju "Par adopcijas un ārpusģimenes aprūpes sistēmu pilnveidošanu" (apstiprināta ar MK 09.03.2015. rīkojumu Nr.114), kā ietvaros paredzēts:</p> <ul style="list-style-type: none"> • palielināt atbalstu bērna pirmsadopcijas aprūpes laikā, kad adoptētājs dodas atvaļinājumā bez darba samaksas saglabāšanas un no 2016.gada pārskatīt no valsts pamatbudžeta izmaksājamās atlīdzības (49,80 EUR) par adoptējamā bērna aprūpi apmēru un noteikt to bērna kopšanas pabalsta apmērā par bērna līdz pusotra gada vecumam kopšanu (171 EUR mēnesī), bet no 2017.gada sociāli apdrošinātām personām izmaksāt no personas sociālās apdrošināšanas iemaksām atkarīgu pabalstu; • no 2016.gada bērna pirmsadopcijas aprūpes laikā par personu veikt sociālās

						<p>apdrošināšanas iemaksas no valsts pamatbudžeta arī invaliditātes apdrošināšanai, kā arī dubultot iemaksu objektu;</p> <ul style="list-style-type: none"> no 2016.gada ģimenē, kura adoptējusi bērnu vecumā līdz trim gadiem, vienam no adoptētājiem par Darba likuma 155.panta piektajā daļā piešķirto 10 kalendāra dienas ilgo atvaļinājumu piešķirt sociālās apdrošināšanas pabalstu.
Rīcības virziens virsmērķa sasniegšanai	3. Atbalsts vecāku pienākumu īstenošanai					
Rīcības virziena mērķis	3.1. Dažādot darba un ģimenes dzīves saskaņošanas iespējas					
Uzdevums mērķa sasniegšanai	3.1.1. Veicināt bērnu dienas aprūpes formu daudzveidību – pašvaldību un privātie bērnudārzi, iestādes, kurās bērni var uzturēties neilgu laiku, aukļu dienests, bērnu pieskatīšana darba vietā u.c. alternatīvas					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
3.1.1.1. Ieviest principu „nauda seko bērnam” attiecībā uz pirmsskolas izglītības iestādēm no bērna pusotra gada vecuma un tiem bērniem, kuriem nav nodrošināta vieta pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēs	2013. gada 4.ceturksnis	IZM VARAM	FM, LM, LPS, NVO	MK iesniegti grozījumi: Izglītības likumā, Vispārējās izglītības likumā, MK 2009.gada 22.decembra noteikumos Nr.1616 „Kārtība, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pašvaldību un privātajām izglītības iestādēm	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros – normatīvo aktu izstrāde nerada ietekmi uz valsts vai pašvaldību budžetu līdzekļiem. Ietekme uz valsts un pašvaldību budžetu tiks norādīta izstrādāto	Daļēji izpildīts. Sadarbībā ar IZM, LM, LPS un citām ieinteresētajām institūcijām izstrādāti 2013.gada 16.jūlija Ministru kabineta noteikumi Nr.430 „Kārtība, kādā tiek aprēķināts un piešķirts valsts atbalsts par bērniem no pusotra gada vecuma līdz brīdim, kad tiek uzsākta obligātā bērna sagatavošana pamatzglītības ieguvei, ja bērns saņem pakalpojumu pie privātā pakalpojumu sniedzēja”. Nodrošināts, ka visas pašvaldības, kur ir rinda uz pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēm, sniedz atbalstu bērnu izglītības iegūšanai privātā pirmsskolas izglītības iestādē. Izstrādāti Ministru kabineta 2013.gada

				<p>bērnu no piecu gadu vecuma izglītošanā nodarbināto pirmsskolas izglītības pedagogu darba samaksai un pašvaldību vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai”, MK 2009.gada 28.jūlija noteikumos Nr.836 „Pedagogu darba samaksas noteikumi” un MK 2011.gada 27.decembra noteikumos Nr.1037 „Kārtība, kādā valsts finansē pirmsskolas izglītības programmas bērniem no piecu gadu vecuma līdz pamatizglītības ieguves uzsākšanai un pamatizglītības un vidējās</p>	<p>tiesību aktu anotācijās</p>	<p>17.decembra noteikumu Nr.1523 „Kārtība, kādā pašvaldība atbilstoši tās noteiktajām vidējām izmaksām sedz pirmsskolas izglītības programmas izmaksas privātajai izglītības iestādei”, Ministru kabineta 2013.gada 10.decembra noteikumi Nr.1462 „Kārtība, kādā tiek piešķirts un aprēķināts valsts atbalsts par bērnu no pusotra gada vecuma līdz pamatizglītības ieguves uzsākšanai, ja bērns saņem pakalpojumu pie privātā bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēja” <i>Pasākuma īstenošana tiks turpināta, ņemot vērā Ministru prezidenta 2014.gada 27.novembra rezolūciju Nr.111-1/144. Atbilstoši rezolūcijai, lai izvērtētu iespējas palielināt atbalstu ģimenēm ar bērniem, VARAM, IZM un FM, jāsagatavo un līdz 2015.gada 1.martam jāiesniedz izskatīšanai Koalīcijas sadarbības padomes sēdē priekšlikumi, kurus īstenojot, līdz 2015. gada 1. jūlijam varētu pilnībā atrisināt bērnudārzu pieejamības problēmu, kā arī rast attiecīgu finansējumu periodam pēc 2015.gada, kad beidzas valsts atbalsta programma.</i></p>
--	--	--	--	---	--------------------------------	--

				izglītības programmas, kuras īsteno privātās izglītības iestādes”.		
3.1.1.2. Veicināt pašvaldību atbalsta politikas ģimenēm plānošanu un iekļaušanu pašvaldību attīstības programmās, tajā skaitā pašvaldību priekšlikumu izstrādi bērnu pieskatīšanas pakalpojumu nodrošināšanai un to daudzveidības attīstīšanai, un sniegt metodisku atbalstu pašvaldībām attīstības programmu izstrādē.	1. Visā periodā 2. 2013.gada 4.ceturksnis	LM	1. VARAM, LPS, NVO, pašvaldības 2. VARAM, FM, LPS	1. Pašvaldību izstrādātās attīstības programmas, kurās ietverta atbalsta politika ģimenēm un tās īstenošanas pasākumi. 2. Izstrādātas vadlīnijas pašvaldību rīcībai situācijās, kad pašvaldības nevar apmierināt pieprasījumu pēc vietām pašvaldību bērnu dārzos.	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros – pasākuma ietvaros paredzēto dokumentu izstrāde nerada ietekmi uz valsts vai pašvaldību budžetu līdzekļiem Iespējamā ietekme uz pašvaldību budžetu tiks norādīta izstrādātajos dokumentos	Izpildīts. VARAM sadarbībā ar nozaru ministrijām ir izstrādājusi Nozaru politiku vadlīnijas pašvaldībām, kas jāņem vērā izstrādājot pašvaldību attīstības programmas. Šajās vadlīnijās starp 26 pašvaldībām nozīmīgākajām jomām ir norādītas arī Vadlīnijas bērnu un ģimenes politikas jomā. Nozaru politiku vadlīnijas tika izstrādātas 2012.gadā, pēdējā aktualizētā redakcija ir publicēta interneta vietnē www.varam.gov.lv 2014.gada 7.oktobrī. VARAM 2013.gada septembrī –novembrī organizēja reģionālos apmācību seminārus politiķiem un darbiniekiem, t.sk. pieaicinot Labklājības ministrijas pārstāvjus, kas uzstājās ar prezentācijām par pašvaldību lomu un labās prakses piemēriem ģimenes politikas plānošanā.
3.1.1.3. Izvērtēt ģimenes atbalsta centru efektivitāti un tālāku attīstību pašvaldībās	2013.gada 4.ceturksnis	LM	VARAM, LPS, NVO	MK iesniegts informatīvais ziņojums par esošo situāciju pašvaldībās, nepieciešamību turpmāk atbalstīt ģimenes atbalsta centru izveidošanu,	Valsts un pašvaldību budžeta līdzekļu ietvaros	Nav izpildīts. VARAM organizētajos pieredzes un informatīvās apmaiņas semināros 2014.gada septembrī un oktobrī Latvijas pašvaldībām „Open Days” tika dota iespēja LM pārstāvjiem klātienē informēt pašvaldības par ģimeņu atbalsta politikas nepieciešamību. Eiropas struktūrfondu un investīciju fondu 2014.–2020.gada plānošanas perioda

				<p>kā arī centros pieejamo pakalpojumu klāstu: iespējām piedāvāt centros vienuviet bērniem un ģimenēm nepieciešamos sociālos un veselības pakalpojumus, izglītības programmas, bērnu ieskatīšanas pakalpojumus (piemēram, pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērnu ieskatīšana vasaras mēnešos), kultūras un sporta aktivitātes u.c.</p>		<p>Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” ietvaros paredzēto bērnu sociālo aprūpes iestāžu deinstitutionalizācijas plāna ietvaros plānots līdzšinējos pašvaldības un citu organizāciju bērnu sociālās aprūpes centros (kopumā 33 centri) pārprofilēt par daudzfunkcionālajiem centriem. Minētais pasākums iekļauts arī Pamatnostādņēs sociālo pakalpojumu attīstībai 2014.-2020.gadam.</p>
3.1.1.4. Informēt pašvaldības un darba devējus par bērnu dienas aprūpes formām un to izveidei nepieciešamo rīcību	2014.gada 4.ceturksnis	LM	-	<p>1. Ieteikumi pašvaldībām ar aprakstu par iespējamiem bērnu ieskatīšanas pakalpojumu veidiem un regulējošiem normatīvajiem aktiem</p> <p>2. Informācija LM</p>	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	<p>Izpildīts.</p> <p>1. Informācija par vadlīnijām bērnu rotaļu un attīstības centru un sākumskolas vecuma bērnu dienas centru veidošanai pieejami LM mājas lapā: http://www.lm.gov.lv/upload/berns_gimene/bernu_tiesibas/bernu_rotalu_vadlinijas.pdf. Kā arī pieejama informācija vecākiem, kā rīkoties, lai saņemtu valsts palīdzību bērna ieskatīšanas pakalpojuma nodrošināšanā http://www.lm.gov.lv/text/2429.</p>

				mājas lapā 3. Vēstule LDDK		2.04.07.2013. stājās spēkā grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā, definējot bērnu uzraudzības pakalpojumu, kā arī 2013.gada 16.jūlija Ministru kabineta noteikumos Nr.404 "Prasības bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem un bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrēšanas kārtība" noteiktas prasības bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem. LM 2013.gada 10.oktobrī nosūtīja vēstuli Nr.33-1-08/2317 Latvijas Darba devēju konfederācijai, aicinot to veicināt Ģimenei draudzīga komersanta izplatību un informēt uzņēmumus par dalību Ilgtspējas indeksā un iespēju saņemt arī Ģimenei draudzīga komersanta statusu, tādejādi veicinot arī pašu uzņēmumu attīstību un pilnveidi. Ņemot vērā, ka viens no Ilgtspējas indeksa mērķiem ir izglītēt arī uzņēmumus, lai vecinātu uzņēmējdarbības attīstītu, kritērijos statusa piešķiršanai, ir integrēti jautājumi arī par bērnu pieskatīšanas iespējām.
Uzdevums mērķa sasniegšanai	3.1.2. Uzlabot pirmsskolas vecuma bērniem pieejamos pakalpojumus⁸					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
3.1.2.1. Līdz brīdim, kamēr pilnībā būs atrisināts jautājums par pirmsskolas izglītības iestāžu pieejamību, ieteikt	2012.gada 3.ceturksnis	IZM	LM, VARAM, LPS	Ieteikumi pašvaldībām saistošo noteikumu, kas nosaka pirmsskolas	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. IZM ir izstrādājusi ieteikumus pašvaldībām saistošo noteikumu, kas nosaka pirmsskolas vecuma bērnu reģistrācijas un uzņemšanas kārtību pašvaldību izglītības iestādēs, izstrādei.

⁸ Pamatnostādņēs noteiktā uzdevuma nosaukums precizēts atbilstoši saņemtajiem priekšlikumiem

pašvaldībām ieviest prioritāras kategorijas bērnu uzņemšanai pirmsskolas izglītības iestādēs (piemēram, nodarbināto vecāku bērni, daudzbērnu ģimeņu bērni, sociālā riska ģimeņu bērni, adoptētie bērni, aizbildnībā un audžuģimenē esošie bērni)				vecuma bērnu reģistrācijas un uzņemšanas kārtību pašvaldību izglītības iestādēs, izstrādei		VARAM, izvērtējot pašvaldību apstiprinātos saistošos noteikumus, vērš pašvaldību uzmanību uz Izglītības un zinātnes ministrijas izstrādātajās vadlīnijās paredzēto principu iekļaušanu saistošo noteikumu tekstā.
3.1.2.2. Attīstīt atbalsta programmas pašvaldībām pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras pilnveidei	2014.gada 3.ceturksnis	VARAM	IZM, LM, LPS, Plānošanas reģioni, Pašvaldības	ES struktūrfondu plānošanas perioda 2007. – 2013.gadam ⁹ un 2014. – 2020.gadam dokumentācijā iekļautas aktivitātes pašvaldību pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras pilnveidei, ja šāds pasākums tiks atbalstīts Nacionālajā attīstības plānā 2014. – 2020.gadam.	ERAF darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.1.4.3.aktivitātes „Pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība nacionālās un reģionālās nozīmes attīstības centros” pieejamā finansējuma ietvaros	Izpildīts. 2007-2013.gada ES fondu plānošanas perioda ietvaros aktivitātei 3.1.4.3.aktivitātes „Pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība nacionālās un reģionālās nozīmes attīstības centros” kopumā pieejams ES fondu finansējums 43,1 milj. EUR apmērā. Kopumā aktivitātē apstiprināti 67 projekti, no kuriem pabeigta 53 projektu īstenošana, t.sk. periodā no 2012.gada sākuma pabeigti 21 projekti. Projektos līdz 30.11.2014 kopumā izmaksāts ES fondu finansējums 38,2 milj. EUR (t.sk. no 2012.gada sākuma 18,6 milj. EUR) jeb 88,7% apmērā no piešķirtā ES fondu finansējuma. Atbalsts bērnodarziem 2014.-2020. gada plānošanas periodā netiek plānots.

⁹ Pasākums īstenots ES fondu darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi”: 3.1.4.3.aktivitātes „Pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība nacionālās un reģionālās nozīmes attīstības centros” ietvaros

Uzdevums mērķa sasniegšanai	3.1.7. Veicināt valsts un pašvaldību iestāžu darba laika elastību					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
3.1.7.1. Attīstīt vienotu pieeju valsts un pašvaldību iestāžu darba laika organizēšanai, lai nodrošinātu publisko pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem	2013.gada 4.ceturksnis	VK	VARAM, LM	MK iesniegti MK ieteikumi valsts un pašvaldību iestāžu darba laika noteikšanai	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. Ieteikumu projekts izsludināts VSS 02.05.2013. (VSS prot. Nr. 20 30. §). Projekts saskaņots ar iesaistītajām institūcijām. Izstrādātas vadlīnijas. Sagatavots informatīvais ziņojums par valsts pārvaldes iestāžu elastīgā darba organizēšanu, kas ar Ministru prezidenta rezolūciju nosūtīts visām institūcijām.
Uzdevums mērķa sasniegšanai	3.1.9. Veicināt atbalstu nodarbinātības uzlabošanai pēc bērna kopšanas atvaļinājuma – papildu profesionālo orientāciju, nepieciešamības gadījumā pārkvalifikāciju un atbalstu darbā iekārtošanā					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
3.1.9.1. Nodrošināt informāciju par darba tirgus attīstības tendencēm, prognozēm un īstermiņa darba tirgus pieprasījumu, kas izmantojama bezdarbnieku apmācību un pārkvalificēšanās nodrošināšanai	Katru gadu līdz 1.martam	LM	NVA, EM	MK iesniegts informatīvais ziņojums par darba tirgus īstermiņa prognozēm kārtējam gadam un bezdarbnieku un darba meklētāju prioritārajiem apmācību virzieniem, nodrošinot sabiedrībai informāciju par profesijām, kurās ir	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. Labklājības ministrijas mājaslapā ievietota informācija darba meklētājiem http://www.lm.gov.lv/text/664 . Tāpat LM ir izstrādājusi informatīvo ziņojumu „Par darba tirgus īstermiņa prognozēm 2013.gadam un bezdarbnieku un darba meklētāju prioritārajiem apmācību virzieniem” http://www.lm.gov.lv/upload/darba_tirgus/darba_tirgus/lmzino_1504131.pdf . Vienlaikus arī Ekonomikas ministrija 2014.gadā ir izstrādājusi informatīvo ziņojumu par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm https://www.em.gov.lv/lv/nozares_politika/taut

				darba tirgus pieprasījums		<p>saimniecības attīstība/informatīvais ziņojums par darba tirgus videja un ilgtermiņa prognozi/</p> <p>Pašreizējās darba tirgus īstermiņa prognozes tika sagatavotas 2014.gada sākumā un ir aktuālas laika periodam no 2014.gada 1.aprīļa līdz 2015.gada 1.aprīlim.</p> <p>Prognozes ir atrodamas NVA mājaslapā un ir brīvi pieejamas jebkuram interesentam.</p> <p>Prognožu vizualizācijas rīka atspoguļotie rezultāti izmantojami, lai novērtētu darbaspēka pieprasījuma izmaiņu tendences dažādās profesiju grupās, dažādās nozarēs un tautsaimniecībā kopumā, dažādos reģionos un valstī kopumā.</p> <p><i>Pasākums būtu iekļaujams arī rīcības plānā 2015.-2017.gadam. Bet nepieciešams precizēt izpildes termiņu – „Katru gadu līdz 1.jūlijam”, jo saistībā ar NVA nepietiekošo finansējumu, lai 2015.gadā veiktu darba devēju aptaujas, kuru dati nepieciešami prognožu sagatavošanai, 2015.gadā pirmo reizi tiks organizētas darba grupas, kuras izskatīs prognozēšanas modeli sagatavotās darba tirgus īstermiņa prognozes un nepieciešamības gadījumā koriģēs tās, kā rezultātā darba tirgus īstermiņa prognozes tiks sagatavotas vēlāk.</i></p>
3.1.9.2. Izstrādāt individuālu pieeju NVA pakalpojumu sniegšanā	2013.gada 4.ceturksnis	LM	NVA	Izstrādātas metodikas, instrukcijas un veiktas NVA karjeras konsultantu apmācības	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. Karjeras konsultantiem izmantošanai darbā ir izstrādāta metodika "Jauno māmiņu riska grupas raksturojums un ieteikumi darbā ar konkrēto mērķa grupu", veiktas NVA karjeras konsultantu apmācības darbam ar dažādām mērķa grupām, tai skaitā, bezdarbniekiem pēc

				turpmākam darbam ar personām, piemēram, bezdarbniekiem pēc bērna kopšanas atvaļinājuma, personām, kurām ikdienas aprūpē ir bērni		bērna kopšanas atvaļinājuma. NVA ir pieejama informatīvi metodiskā bāze, kas satur nepieciešamās metodikas, lai nodrošinātu kvalitatīvu pakalpojumu dažādām mērķa grupām, tai skaitā personām pēc bērna kopšanas atvaļinājuma un personām, kurām ikdienas aprūpē ir bērni. 2013.gadā un 2014.gadā ir notikuši apmācību semināri par darbu ar dažādām mērķa grupām. <i>Pasākums būtu iekļaujams arī rīcības plānā 2015.-2017.gadam. 2015.-2017.gadā plānots izstrādāt jaunus metodiskos ieteikumus personām pēc bērna kopšanas atvaļinājuma, tai skaitā organizēt apmācību seminārus karjeras konsultantiem.</i>
Uzdevums mērķa sasniegšanai	3.1.16. Atbalstīt bērnu ar funkcionāliem traucējumiem un ilgstoši slimojošu bērnu aprūpi mājās					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
3.1.16.1. Izplatīt informāciju par bērniem ar funkcionāliem traucējumiem pieejamajiem sociālo pakalpojumu un valsts sociālo pabalstu veidiem, ārstniecības un rehabilitācijas pakalpojumiem, izglītības iespējām	No 2013.gada 1.ceturkšņa, ikgadēji	LM	VM, IZM, NEPLP, Pašvaldības	Izstrādāts informatīvs materiāls, kas pieejams arī elektroniskā formātā	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. Sadarbībā ar LV Portālu sagatavots skaidrojums par Atvieglojumiem bērniem ar invaliditāti, R.Putniņa publicēts 06.12.2012. http://www.lvportals.lv/visi/skaidrojumi/252629 . Ņemot vērā, ka 2013.gadā jauni pakalpojumi netika ieviesti, atkārtota publikācija netika sagatavota. Atkārtots aktualizēts skaidrojums plānots 2015.gadā. Informācija par pakalpojumiem (par jaunajiem pakalpojumiem, saņemšanas iespējām, izmaiņām regulējumā) bērniem ar invaliditāti regulāri izplatīta ikgadējās sanāksmēs ar

					<p>sociālo dienestu speciālistiem, Invalīdu lietu nacionālās padomes sēdēs.</p> <p>Dati par valsts apmaksājamiem veselības aprūpes pakalpojumiem pieejama Nacionālā veselības dienesta mājaslapā, sadaļā „Veselības aprūpes pakalpojumi”</p> <p>http://vec.gov.lv/lv/469-veselibas-aprupes-pakalpojumi, sadaļā „rindaspiearsta.lv” kā arī zvanot uz NVD bezmaksas informatīvo tālruni: 80001234.</p> <p>Informācija par bērniem ar funkcionālajiem traucējumiem pieejamajiem valsts sociālajiem pabalstiem pieejama Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras mājas lapā internetā: http://www.vsaa.lv/lv/pakalpojumi/personam-ar-ipasam-vajadzibam.</p> <p>Par bērniem ar funkcionāliem traucējumiem pieejamo atbalstu LR2 informēja savos satura raidījumos, īpaši tajos, kas skāra dažādu sociālo tematiku, medicīnas un ārstniecības līdzekļu izvēles tematiku, izglītības iespējas bērniem ar funkcionāliem traucējumiem tiek atspoguļotas tiešā un netiešā veidā (kā sadarbības projekti ar valstiskām un galvenokārt nevalstiskām organizācijām, kas dažādi atbalsta personas ar redzes, dzirdes, kustību un garīga rakstura traucējumiem (arī skolu jauniešu, bērnu vecumā).</p> <p>Lsm.lv ir izveidota speciāla Tautas sporta sadaļa http://www.lsm.lv/lv/dzive/tautas-sports/, bet kultūras un citi interešu izglītības pasākumi tiek apskatīti tēmā http://www.lsm.lv/lv/temas/briivdienu-izklaides-tops/.</p>
--	--	--	--	--	---

3.1.16.2. Izvērtēt iespēju atbalstīt strādājošos vecākus, kuriem ir bērns ar funkcionāliem traucējumiem, nodrošinot tiem kvalificētas atbalsta personas (īpaši apmācītas aukles, asistenti, aprūpes personas u.c.)	2014.gada 2.ceturksnis	LM	VM, IZM	MK iesniegta koncepcija	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros – koncepcijas izstrāde nerada ietekmi uz valsts vai pašvaldību budžetu līdzekļiem. Iespējamā ietekme uz valsts un pašvaldību budžetu tiks norādīta izstrādātajā koncepcijas projektā	<p>Daļēji izpildīts. 2014.gadā uzsākta ESI fondu finansējuma ietvaros 2014.-2020.gadu periodā plānoto pakalpojumu sagatavošana: Bērniem ar funkcionāliem traucējumiem un viņu ģimenes locekļiem plānotie sociālās aprūpes un rehabilitācijas pakalpojumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bērna invalīda sociālās aprūpes pakalpojums (bērniem ar smagiem funkcionāliem traucējumiem līdz 4 gadu vecumam); • “Atelpas brīža” jeb īslaicīgās aprūpes pakalpojums pie sociālo pakalpojumu sniedzēja bērniem ar smagiem funkcionāliem traucējumiem, īslaicīgi atslogojot bērna vecākus no aprūpes pienākuma; • Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi bērniem ar funkcionāliem traucējumiem un viņu ģimenes locekļiem. <p><i>Pasākums būtu iekļaujams arī rīcības plānā 2015.-2017.gadam, lai attīstītu „atelpas brīža” jeb īslaicīgās aprūpes pakalpojumu.</i></p>
Rīcības virziena mērķis	3.2. Mazināt šķēršļus preču, pakalpojumu un vides pieejamībai ģimenēm					
Uzdevums mērķa sasniegšanai	3.2.4. Veicināt ārpussskolas pasākumu pieejamību¹⁰					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā

¹⁰ Pamatnostādnēs noteiktā uzdevuma nosaukums precizēts atbilstoši saņemtajiem priekšlikumiem

<p>3.2.4.1. Aicināt pašvaldības un privātpersonas piedāvāt atvieglotas iespējas piedalīties ārpusskolas pasākumos daudzbērnu ģimenēm, ģimenēm, kur bērnus audzina viens vecāks, ģimenēm, kurās ir bērns ar invaliditāti, trūcīgām ģimenēm, aizbildnībā, audžuģimenē vai aprūpes iestādēs dzīvojošiem bērniem (piemēram, bērniem ārpusskolas pasākumi pieejami par brīvu vai ar atlaidēm) - veicināt, ka ārpusskolas pasākumi ir pieejami ikvienas ģimenes bērniem</p>	<p>No 2013.gada 2.ceturkšņa, ikgadēji</p>	<p>LM</p>	<p>KM, VARAM, IZM</p>	<p>Vēstule pašvaldībām un LDDK</p>	<p>Valsts budžeta līdzekļu ietvaros</p>	<p>Izpildīts. <u>2013.gads</u> LM 03.05.2013. vēstule Nr. 33-1-07/1069 pašvaldībām un LDDK, VISC, KM, VARAM, IZM, LPS, NEPLP. Pašvaldību sniegtā informācija apkopota un ievietota LM mājas lapā.</p> <p><u>2014.gads</u> LM 13.05.2014. vēstule Nr.33-1-0701/998pašvaldībām un LDDK, VISC, KM, VARAM, IZM, LPS, NEPLP. Pašvaldību sniegtā informācija apkopota un ievietota LM mājas lapā.</p>
<p>3.2.4.2. Popularizēt informāciju par pašvaldības organizētajiem interešu izglītības pasākumiem</p>	<p>1. No 2013.gada 2.ceturkšņa, ikgadēji</p> <p>2. No 2013.gada 2. un 3. ceturkšņa, ikgadēji</p>	<p>LM</p>	<p>VISC, KM, LPS, NEPLP</p>	<p>1. Vēstule pašvaldībām, aicinot dažādot informēšanas kanālus 2. Informācija pieejama pašvaldībās, skolās, bibliotēkās, Latvijas Televīzijā, Latvijas Radio u.c.</p>	<p>Valsts budžeta līdzekļu ietvaros</p>	<p>Izpildīts. <u>2013.gads</u> LM 03.05.2013. vēstule Nr. 33-1-07/1069 pašvaldībām un LDDK, VISC, KM, VARAM, IZM, LPS, NEPLP. Pašvaldību sniegtā informācija apkopota un ievietota LM mājas lapā.</p> <p><u>2014.gads</u> LM 13.05.2014. vēstule Nr.33-1-0701/998pašvaldībām un LDDK, VISC, KM, VARAM, IZM, LPS, NEPLP. Pašvaldību sniegtā informācija apkopota un ievietota LM mājas lapā.</p>

						Informācija par valsts un pašvaldības organizētajiem interešu izglītības pasākumiem visu periodu regulāri tiek elektroniski un pa pastu nosūtīta pašvaldībām un izglītības iestādēm, ievietota mājas lapā www.visc.gov.lv , sniegta IZM, VISC, pašvaldību un citu institūciju organizētajos semināros, publicēta laikrakstā „Izglītība un Kultūra”.
Uzdevums mērķa sasniegšanai	3.2.5. Attīstīt ģimenei draudzīga komersanta kustību					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
3.2.5.1. Attīstīt un popularizēt ģimenei draudzīga komersanta kustību	Visā periodā	LM	NVO	1. Vēstule LDDK ar aicinājumu vērst pārstāvētos uzņēmumus uz ģimenei draudzīga komersanta lomu un nozīmīgumu demogrāfiskajā situācijā valstī un ģimeņu ar bērniem labklājības nodrošināšanai 2. Lielāks (pret iepriekšējo gadu) statusam pieteikušos komersantu skaits 3. Lielāks piešķirtā statusa saņēmēju	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. 1. Labklājības ministrija 2013.gada 10.oktobrī nosūtījusi vēstuli LDDK Nr.33-1-08/2317 aicinot Latvijas Darba devēju konfederāciju veicināt ĢDK izplatību un informēt uzņēmumus par dalību Ilgtspējas indeksā un iespēju saņemt arī ĢDK statusu, tādejādi veicinot arī pašu uzņēmumu attīstību un pilnveidi. 2. 2012.gadā ĢDK statusu ieguva 12 komersanti, 2013.gadā 15 komersanti, savukārt 2014.gadā 15 komersanti.

				skaitis pret iepriekšējo gadu		
3.2.5.2. Informēt sabiedrību par ģimenei draudzīga komersanta statusu ikgadēji ieguvušajiem	Visā periodā	LM	–	Informācija LM mājas lapā un citos plašsaziņas līdzekļos	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. Labklājības ministrijas mājas lapā un citos plašsaziņas līdzekļos iekļauta informācija par statusa ieguvušajiem komersantiem, kā arī izsūtīti aicinājumi piedalīties Ilgtspējas indeksā.
3.2.5.3. Ģimenei draudzīgajiem komersantiem noteikt nodokļa atlaides	2014.gada 3.ceturksnis	FM	LM, EM, NVO	MK iesniegta koncepcija	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros – koncepcijas izstrāde nerada ietekmi uz valsts budžeta līdzekļiem Ietekme uz valsts budžetu tiks norādīta izstrādātajā tiesību aktā	Nav izpildīts. FM neatbalsta priekšlikumu atsevišķiem uzņēmumiem noteikt nodokļu atlaides, jo tas sadārdzina un sarežģī nodokļu administrēšanu, kā arī neveicina godīgu konkurenci starp uzņēmumiem. Turklāt tas ir pretrunā ar nodokļu teorijas pamatprincipiem, piemēram “ekonomisko efektivitāti”, kas nosaka, ka nodokļu sistēmai ir jābūt neitrālai un pēc iespējas mazāk jāietekmē tirgus cenas. L.Straujumas Valdības deklarācija un Vienošanās starp Koalīcijas partneriem paredz vairākus pasākumus nodokļu jomā, kas saistīti ar ģimenes dzīves kvalitātes uzlabošanu, t.i.: <ul style="list-style-type: none"> izvērtēt iespēju paaugstināt iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojumus par apgādībā esošajiem bērniem, ar iespēju iedzīvotājiem ar zemiem ienākumiem kompensēt neizmantoto iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojumu daļu; izstrādāt un ieviest “trešā bērna” politiku - izvērtējot iespēju būtiskāk samazināt nekustamā īpašuma nodokli daudz bērnu ģimenēm vismaz par 50%, samazināt transportlīdzekļa nodokli daudz bērnu ģimenēm un veidot īpašu mājokļa atbalsta

						<p>sistēmu ģimenēm ar trīs un vairāk bērniem;</p> <ul style="list-style-type: none"> izvērtēt iespēju piemērot atvieglojumus par apgādībā esošiem bērniem mikrouzņēmumos strādājošajiem vecākiem, kuri gūst arī citus ienākumus; izstrādāt priekšlikumu diferencētā neapliekamā minimuma ieviešanai, sākot ar 2016.gadu.
Uzdevums mērķa sasniegšanai	3.2.6. Attīstīt ģimenei draudzīgas atpūtas vietas iniciatīvu					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
3.2.6.1. Popularizēt iespēju iesaistīties ģimenei draudzīgas atpūtas vietas noteikšanā	No 2012.gada 3.ceturkšņa, ikgadēji	LM	NEPLP, SIA „Mammām un tētiem”	Informācija Latvijas Radio, Latvijas Televīzijā, LM mājas lapā, portālā mammam.lv/tetiem.lv	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. LR2 dažādi atbalsta pasākumus un aktivitātes Rīgā un visā Latvijā, kas paredzēti visai ģimenei. 2013.gada II ceturksnī Labklājības ministrija sagatavotas un izsūtītas preses relīzes par "Ģimenei draudzīga atpūtas vieta"
3.2.6.2. Noskaidrot sabiedrības vērtējumu par ģimenei draudzīgām atpūtas vietām	No 2013.gada 3.ceturkšņa, ikgadēji	LM	–	1. Aptauja 2. Noteiktas ģimenei draudzīgākās atpūtas vietas katrā reģionā	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. 2013. gada maijā rīkota publiska aptauja, lai pirms vasaras sezonas izzinātu sabiedrības viedokli par labākajiem atpūtas piedāvājumiem un ļautu ģimenēm ar bērniem dalīties pieredzē par atpūtas vietām, kurās ar ģimeni un bērniem, ir jutušies patiesi labi. Aptauja atklāj, ka par ģimenēm ar bērniem draudzīgām vietām balsotāji lielākoties uzskata tās vietas, kur laiku var pavadīt brīvā dabā (parkos, kempingos, viesu mājas, zemnieku saimniecībās u.tml.). Atzinīgi vērtēti arī tie muzeji, kuros var uzturēties svaigā gaisā – gan Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs, gan Daugavas

					<p>muzejs Doles salā, gan Minhauzena muzejs, gan Turaidas muzejrezervāts, gan Cēsu pils muzejs, gan Aglonas maizes muzejs. Populāras atpūtas vietas ģimenēm ar bērniem ir arī dažādas ēdināšanas vietas, kurās ir rotaļu laukumi vai rotaļu istabas.</p> <p>No 2014.gada 16.aprīļa līdz 19.maijam veikta iedzīvotāju aptauja par Ģimenei draudzīgāko atpūtas vietu visos reģionos. Lai pieteiktu ģimenei draudzīgu atpūtas vietu Pierīgas, Vidzemes, Kurzemes, Zemgales un Latgales reģionā, LM aicināja aizpildīt aptaujas anketu portālā http://www.visidati.lv/aptauja/953815570/.</p> <p>Piesakot atpūtas vietu, LM aicināja ņemt vērā kritērijus, kuriem atpūtas vietai jāatbilst. Tai bija jābūt vietai, kur ģimene var izklaidēties, aktīvi atpūsties vai baudīt kultūras pasākumus, kur ir pietiekami plašs nodarbtību jeb atrakciju piedāvājums dažādu vecumu bērniem. Tāpat bija būtiski, lai atpūtas vietā varētu iekļūt cilvēki ar kustību traucējumiem vai invaliditāti,tajās būtu bērniem piemērota vide, proti, bērnu rotaļu vietas un tās ierīču drošība, gaiss bez tabakas dūmiem, aprīkojuma nodrošinājums maziem bērniem. Būtisks nosacījums bija pieejamība iespējami plašam apmeklētāju lokam, ko iespējams panākt ar saprātīgu cenu politiku, laipnu un bērniem draudzīgu apkalpošanu, īpaši bērniem un ģimenei paredzētiem pakalpojumiem.</p> <p>30.maijā - aptaujas rezultāti publiskoti LM mājas lapā; preses relīze par ģimenei draudzīgām atpūtas vietām.</p>
--	--	--	--	--	--

						Detalizētāk ar aptaujas rezultātiem var iepazīties ministrijas mājaslapā: http://www.lm.gov.lv/upload/berns_gimene/gd_av_2014_novadi.pdf
3.2.6.3. Veicināt ģimenēm ar bērniem, īpaši ģimenēm ar bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, draudzīgu vietu izveidi	No 2013.gada 4.ceturkšņa, ikgadēji	LM	–	Vēstule pašvaldībām un LDDK par ģimenei draudzīgu atpūtas vietu izveidošanu ģimenēm ar bērniem ar funkcionāliem traucējumiem	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts <u>2013.gads</u> LM 19.12.2013. vēstule Nr. 33-1-08/2854 pašvaldībām un LDDK. <u>2014.gads</u> LM 28.11.2014. vēstule Nr. 33-1-0701/2460 pašvaldībām un LDDK.
3.2.6.4. Informēt sabiedrību par ģimenei draudzīgu atpūtas vietas statusu ieguvušajiem objektiem	No 2012.gada 4.ceturkšņa, ikgadēji	LM	–	Informācija LM mājas lapā un citos plašsaziņas līdzekļos	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts <u>2013.gads</u> Veikta iedzīvotāju aptauja par Ģimenei draudzīgāko atpūtas vietu visos reģionos. 31.05.13. - aptaujas rezultāti publiskoti LM mājas lapā; preses relīze par ģimenei draudzīgām atpūtas vietām). <u>2014.gads</u> Veikta iedzīvotāju aptauja par Ģimenei draudzīgāko atpūtas vietu visos reģionos. 30.05.14. - aptaujas rezultāti publiskoti LM mājas lapā; preses relīze par ģimenei draudzīgām atpūtas vietām).
Uzdevums mērķa sasniegšanai	3.2.12. Sekmēt ģimenei draudzīgas infrastruktūras un vides iekārtošanu (ieskaitot sabiedrisko transportu, iepirkšanās vietas, veselības aprūpes iestādes, citas publisko pakalpojumu institūcijas, bērnu rotaļlaukumu izveidi u.c.)					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
3.2.12.1. Pašvaldībām, izstrādājot attīstības programmas, ņemt vērā, ka	Visā periodā	Pašvaldības	LM, VARAM, LPS, NVO	Pašvaldību izstrādātās attīstības	Pašvaldību budžeta līdzekļu	Izpildīts. VARAM sadarbībā ar nozaru ministrijām ir izstrādājusi Nozaru politiku vadlīnijas

viena no prioritātēm ir atbalsta politika ģimenēm, īpaši ar bērniem, izstrāde un īstenošana				programmas, kurās ietverta atbalsta politikas ģimenēm un tās īstenošanas pasākumi	ietvaros – attīstības programmu izstrāde nerada ietekmi uz pašvaldību budžeta līdzekļiem	pašvaldībām, kas jāņem vērā izstrādājot pašvaldību attīstības programmas. Šajās vadlīnijās starp 26 pašvaldībām nozīmīgākajām jomām ir norādītas arī Vadlīnijas bērnu un ģimenes politikas jomā. Nozaru politiku vadlīnijas tika izstrādātas 2012.gadā, pēdējā aktualizētā redakcija ir publicēta interneta vietnē www.varam.gov.lv 2014.gada 7.oktobrī. VARAM 2013.gada septembrī–novembrī organizēja reģionālos apmācību seminārus pašvaldību politiķiem un darbiniekiem, t.sk. pieaicinot Labklājības ministrijas pārstāvjus, kas uzstājās ar prezentācijām par pašvaldību lomu un labās prakses piemēriem ģimenes politikas plānošanā.
3.2.12.2. Aicināt uzņēmējus izvērtēt iespēju ieviest īpašas autostāvvietas, kas paredzētas ģimenēm ar bērniem līdz 3 gadu vecumam	2013.gada 2.ceturksnis	LM	NVO	Vēstule LDDK un LTRK	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. Labklājības ministrija 2013.gada 20.jūnijā nosūtījusi vēstuli Nr.33-1-07/1501 LDDK un LTRK.
3.2.12.3. Uzlabot ārstniecības iestāžu pieejamību personām ar funkcionāliem traucējumiem un ģimenēm ar bērniem līdz 3 gadu vecumam	Visā periodā	VM	-	Ārstniecības iestāžu ar uzlabotu infrastruktūru skaits	ERAF darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.1.5.1.1.apaka šaktivitātei „Ģimenes ārstu tīkla attīstība” (saņēmēji:	Izpildīts. Laika periodā no 2012. gada līdz 2014.gada beigām kopumā ir veikti sekojoši uzlabojumi ārstniecības iestādēs: <ul style="list-style-type: none"> • Izveidota autostāvvietā personām ar invaliditāti-10; • Izveidota uzbrauktuve (vai rampa, pacēlājs, panduss), pa kuru ēkā ērti var iekļūt persona riteņkrēslā un ar bērnu ratiņiem – 48; • Ēkā izveidotās durvis nodrošina ērtu pārvietošanos personām, kas pārvietojas riteņkrēslā un personām ar bērnu ratiņiem

					<p>ģimenes ārstu prakses), 3.1.5.1.2.apakš aktivitātei „Veselības aprūpes centru attīstība” (saņēmēji: slimnīcas, kurām noslēgts līgums tikai par ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu) un 3.1.5.3.1.apakš aktivitātei „Stacionārās veselības aprūpes attīstība” (saņēmēji: slimnīcas) pieejamā finansējuma ietvaros</p>	<p>(piemēram, atbilstošs durvju platums, automātisks mehānisms, pietiekami ilgs fiksēšanās laiks u.c.) – 876;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ierīkots cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem pielāgots lifts (piem., labi saskatāmas pogas, cipari Braila – 35; • Teritorijā izveidoti celiņi no cieta seguma, pietiekami plati, ar līmeņu pārejām, bez apmalēm – 24; • Pie ēkas ieejas un/vai telpās izvietotas atbalsta margas vai vadmargas kontrastējošā krāsā – 48; • Ēkā ierīkota pielāgota tualete personām ar funkcionāliem traucējumiem – 299; • Ēkas kāpņu pirmais un pēdējais pakāpiens, grīdas līmeņu maiņas, stikla sienas, virsmas un citas bīstamās vietas marķētas spilgtā krāsā – 61; • Ēkā izvietoti labi saskatāmi, viegli salasāmi, sataustāmi, izgaismoti apzīmējumi, vizuālā informācija, piktogrammas, norādes un/vai audio signāli – 209; • Akustika telpās piemērota dzirdes aparātu lietošanai un/vai telpām nodrošināta troksni absorbējoša apdare vai arī telpas aprīkotas ar akustiskajām cilpām trokšņu mazināšanai – 4; • Avārijas signāli aprīkoti ar skaņas signalizatoru, gaismas pulsāciju un/vai vibrāciju – 58; • Ēkā ierīkota abu dzimumu personām pieejama speciāla bērnu pārtīšanas vieta – 16;
--	--	--	--	--	---	---

						<ul style="list-style-type: none"> • Ēkā ierīkots rotaļu stūrītis vai istaba bērnu uzturēšanās iestādē atvieglošanai – 13; • Pie ēkas izveidota speciāla un droša vieta bērnu ratiņu atstāšanai – 2; • Ēkā vai teritorijā pie ēkas izvietotas pieejamas sēdvietas gados vecākiem apmeklētājiem (salīdzinoši augstākas, nekā pārējās sēdvietas) – 10. <p>Kopā ERAF infrastruktūras projektos atbalstītas sekojošs skaits ārstniecības iestāžu laika periodā no 2009.-2013.g. (dati ietver informāciju par infrastruktūras attīstību t.sk. ietverot gan jaunu ēku būvniecību, gan renovāciju un rekonstrukciju, gan pieejamības nodrošināšanu):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivitātes "Veselības aprūpes centru attīstība" ietvaros atbalstītas 25 ambulatorās veselības aprūpes iestādes; • Aktivitātes "Stacionārās veselības aprūpes attīstība" ietvaros atbalstītas 39 stacionārās veselības aprūpes iestādes; • Aktivitātes "Ģimenes ārstu tīkla attīstība" ietvaros ir atbalstīti 281 finansējuma saņēmēji, kas ir ārstniecības iestādes, tostarp attīstītas 629 ambulatorās ārstniecības iestādes jeb ģimenes ārstu prakses.
Uzdevums mērķa sasniegšanai	3.2.13. Veicināt vecāku atpūtu kopā ar bērniem					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
3.2.13.1. Informēt par ģimenēm domātajiem atpūtas un izklaides	Katru gadu, 2. un 3. ceturksnis	LM, LPS	VBTAI, VM, NVO, SIA	LM un pašvaldību mājas lapās, citos plašsaziņas	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. 2011. un 2012. gadā LM veica aptauju visās pašvaldībās par plānotajiem pasākumiem

pasākumiem nacionālā mērogā atzīmējamās dienās			„Mammām un tētiem”	līdzekļos, portālā mammam.lv/tetiem.lv pieejama informācija par Latvijas pilsētās un novados organizētajiem pasākumiem, kas veltīti Starptautiskajai Ģimenes dienai (15.maijs), Starptautiskajai bērnu aizsardzības dienai (1.jūnijs), Mātes dienai (maiņa otrā svētdiena) un Tēva dienai (septembra otrā svētdiena)		<p>Starptautiskās ģimenes dienas un Starptautiskās bērnu aizsardzības dienas ietvaros. Informācija par pasākumiem tika apkopota un ievietota LM mājas lapā.</p> <p>VBTAI katru gadu pa sev pieejamajiem informācijas kanāliem izplata tās rīcībā esošo informāciju par ģimenēm domātajiem atpūtas un izklaides pasākumiem</p> <p>VM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • No 2012.gada tiek nodrošināta Nacionālā veselīgo pašvaldību darbība; • 2014.gadā organizētas apmācības „Vingro vesels” pašvaldību fizisko aktivitāšu neformālo grupu vadītājiem (apmācīti 33 fizisko aktivitāšu grupu vadītāji); • 2014.gadā realizēta sabiedrības informēšanas kampaņa par fizisko aktivitāšu nozīmi veselības saglabāšanā dažādām iedzīvotāju grupām; • 2013.gadā realizēti izglītojoši pasākumi darbspējīgā vecuma iedzīvotāju motivēšanai fizisko aktivitāšu līmeņa paaugstināšanai (realizēti 30 pasākumi); • 2012.gadā realizēti izglītojoši pasākumi par fizisko aktivitāšu nozīmi un piemērotākajiem aktivitāšu veidiem cilvēkiem vecumā pēc 45 gadiem (realizēti 20 pasākumi).
3.2.13.2. Veicināt ģimeņu aktīvās atpūtas pasākumu organizēšanu pašvaldībās	Visā periodā	VM	LM, IZM, NVO, LPS	Pašvaldībām nodrošināta informācija par veselīgu, fiziskās aktivitātes veicinošu	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	<p>Izpildīts.</p> <ul style="list-style-type: none"> • No 2012.gada tiek nodrošināta Nacionālā veselīgo pašvaldību darbība; • 2014.gadā organizētas apmācības „Vingro vesels” pašvaldību fizisko aktivitāšu neformālo grupu vadītājiem (apmācīti 33

				pasākumu visai ģimenei organizēšanu		fizisko aktivitāšu grupu vadītāji); <ul style="list-style-type: none"> • 2014.gadā realizēta sabiedrības informēšanas kampaņa par fizisko aktivitāšu nozīmi veselības saglabāšanā dažādām iedzīvotāju grupām; • 2013.gadā realizēti izglītojoši pasākumi darbaspējīgā vecuma iedzīvotāju motivēšanai fizisko aktivitāšu līmeņa paaugstināšanai (realizēti 30 pasākumi); • 2012.gadā realizēti izglītojoši pasākumi par fizisko aktivitāšu nozīmi un piemērotākajiem aktivitāšu veidiem cilvēkiem vecumā pēc 45 gadiem (realizēti 20 pasākumi).
Uzdevums mērķa sasniegšanai	3.2.17.¹¹ Palielināt bērnu ar funkcionāliem traucējumiem aprūpei piemērotu un dažādotu tehnisko palīgīdzekļu piegādi kvantitatīvi un kvalitatīvi					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
3.2.17.1. Palielināt bērnu ar funkcionāliem traucējumiem aprūpei piemērotu un dažādotu tehnisko palīgīdzekļu piegādi kvantitatīvi un kvalitatīvi	No 2012.gada ikgadēji	LM	NRC „Vaivari”	Bērnu ar funkcionāliem traucējumiem aprūpei piemērotu un dažādotu un kvalitatīvu tehnisko palīgīdzekļu skaits (attiecībā pret pieprasījumu)	LM pamatbudžeta (programmas kods 05.00.00 Valsts sociālie pakalpojumi) ietvaros	Izpildīts. 2013.gadā Ministru kabineta 2009.gada 15.decembra noteikumos Nr.1474 „Tehnisko palīgīdzekļu noteikumi” (turpmāk – MK noteikumi Nr.1474) izdarīti grozījumi, kas paredz MK noteikumu Nr.1474 2.pielikuma 23.3. un 23.4.apakšpunktā un 26.punktā minēto TP neatliekamu nomaiņu, lai turpinātu ārstniecības procesu. Šobrīd TP neatliekami ārpus rindas var saņemt personas, kurām jānomaina greizās pēdas abdukcijas ortozes un gūžas ortozes (abdukcijas ortozes). Īpaši svarīgi ir nekavējoties nodrošināt ar šiem

¹¹ 14.uzdevuma „Nodrošināt skolēnu no 1. līdz 4.klasei valsts pilnībā apmaksātu ēdināšanu” izpildei nepieciešami papildus valsts budžeta līdzekļi

						<p>tehniskajiem palīglīdzekļiem bērnus un zīdaiņus.</p> <p>2014.gadā MK noteikumu Nr.1474 2.pielikums, kurā noteikti valsts finansētie TP, iekļauti 14 alternatīvās komunikācijas TP veidi (runas dēļi, komunikatori, datorpeles, trauksmes pogas u.c.), kas atvieglos saziņu ar personām ar garīga rakstura traucējumiem un autiska spektra traucējumiem.</p> <p>Ministru kabineta 2009.gada 15.decembra noteikumi Nr.1472 „Kārtība, kādā Latvijas Neredzīgo biedrība un Latvijas Nedzirdīgo savienība sniedz sociālās rehabilitācijas pakalpojumus un nodrošina tehniskos palīglīdzekļus – tiftotehniku un surdotehniku” (turpmāk – MK noteikumi Nr.1472), kas nosaka kārtību, kādā personas ar redzes un dzirdes funkcionāliem traucējumiem saņem valsts nodrošinātos tehniskos palīglīdzekļus, 2014.gadā papildināti ar 13 jauniem TP veidiem (ierīces cukura līmeņa noteikšanai ar runas funkciju, šķidruma līmeņa noteicēji ar skaņas funkciju un ieraksta ierīces jeb diktofoņi u.c.).</p>
Uzdevums mērķa sasniegšanai	3.2.18. Sekmēt bērnu ar funkcionālajiem traucējumiem iekļaušanu vispārīzglītojošās izglītības iestādēs					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
3.2.18.1. Turpināt izglītības iestāžu pielāgošanu bērnu ar funkcionāliem traucējumiem vajadzībām	2014.gada 4.ceturknis	VARAM	IZM, LM, LPS, Plānošanas reģioni, Pašvaldības	Pielāgoti 17 objekti gadā ES fondu darbības programmas „Infrastruktūra un	ERAF darbības programmas „Infrastruktūra un	Izpildīts. 3.1.4.3.aktivitātē “Pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras attiecība nacionālās un reģionālās nozīmes attīstības centros” uz 04.12.2014. ir izveidotas 20 jaunas pirmsskolas

				<p>pakalpojumi” 3.1.4.3.aktivitātes „Pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība nacionālās un reģionālas nozīmes attīstības centros” ietvaros</p>	<p>pakalpojumi” papildinājuma 3.1.4.3. aktivitāte „Pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība nacionālās un reģionālas nozīmes attīstības centros” pieejamā finansējuma ietvaros</p>	<p>izglītības iestādes un uzlabota infrastruktūra 61 pirmsskolas izglītības iestādē. Kopā 81 pirmsskolas izglītības iestādē ir veikta izglītības iestāžu pielāgošana bērniem ar funkcionāliem traucējumiem laika posmā no 2009.gada līdz 2014.gadam. Griezumā pa gadiem: 2009.-2011.gads: 53; 2012.gadā – 20; 2013.gadā – 3; 2014.gadā – 5.</p>	
3.2.18.2.	Nodrošināt metodiskos materiālus vispārizglītojošo izglītības iestāžu darbiniekiem darbam ar bērniem ar funkcionāliem traucējumiem	2013.gada 4.ceturksnis	VISC	LM	Metodiskie ieteikumi	<p>~~Valsts budžeta līdzekļu ietvaros~~</p> <p>ESF finansējums</p>	<p>Izpildīts. ESF projekta „Izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem atbalsta sistēmas izveide” izstrādāti un izglītības iestādēm nodoti 6 metodiskie materiāli par darbu ar izglītojamiem ar autismu, kohleārajiem implantiem, mācīšanās traucējumiem un redzes traucējumiem, jauktiem attīstības traucējumiem, uzvedības traucējumiem, garīgās attīstības traucējumiem. Izveidoti trīs interaktīvie mācību materiāli darbam ar izglītojamiem ar speciālām vajadzībām. Visi minētie materiāli ir brīvi pieejami lejupielādei VISC mājaslapā: http://visc.gov.lv/specizglitiba/metmat_esfpr.shtml.</p>

Uzdevums mērķa sasniegšanai	3.2.21. ¹² Ieviest iespēju elektroniski pieteikt bērnu pirmsskolas izglītības iestādē					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
3.2.21.1. Ieviest iespēju bērnu pieteikt pirmsskolas izglītības iestādē un pie bērnu aprūpes pakalpojumu sniedzēja arī elektroniski	2014.gada 4.ceturksnis	VARAM	IZM, LPS, NVO	MK iesniegti grozījumi Vispārējās izglītības likumā	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros – normatīvā akta izstrāde nerada ietekmi uz valsts vai pašvaldību budžetu līdzekļiem. Iespējamā ietekme uz pašvaldību budžetu tiks norādīta izstrādātā tiesību aktu anotācijā	Nav izpildīts. Pārskata periodā VARAM aktivitātes nav veikusi un 2015.-2017.gadā neplāno. Tā kā Vispārējās izglītības likuma esošā redakcija pieļauj, ka pašvaldības savās dibinātajās pirmsskolas izglītības iestādēs bērnus atļauj pieteikt elektroniski iestādes dibinātāja noteiktajā kārtībā, ievērojot Izglītības likuma un citu likumu noteikumus. Atsevišķas pašvaldības jau ir radījušas šādas iespējas.
Uzdevums mērķa sasniegšanai	3.2.22. ¹³ Īstenot citus atbalsta pasākumus preču, pakalpojumu un vides pieejamībai ģimenēm					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
3.2.22.1. Izvērtēt iespēju uzlabot personas apliecību	2013.gada 1.ceturksnis	IEM	PMLP, LM	MK iesniegts informatīvais	Valsts budžeta līdzekļu	Daļēji izpildīts. Pasākuma īstenošanai izstrādāts informatīvais

¹² 19.uzdevums „Nodrošināt valsts apmaksātu sociālās rehabilitācijas kursu ģimenei dzīvesvietā pirmreizēji bērnam noteiktas invaliditātes gadījumā” izpildīts – MK 28.12.2010. noteikumi Nr.1208 „Noteikumi par psihologa pakalpojuma apjomu personai līdz 18 gadiem, kurai pirmreizēji noteikta invaliditāte un kura dzīvo ģimenē, kā arī tās likumiskajam pārstāvim, un pakalpojuma saņemšanas kārtību”

¹³ Jauns, papildus uzdevums, lai norādītu pasākumu, kuru nav iespējams programmēt zem citiem uzdevumiem

funktionalitāti, pēc pieprasījuma tajās iekļaujot informāciju par to, vai personai ir daudz bērnu ģimenes, audžuģimenes, aizbildņa u.c. statuss				ziņojums	<p>ietvaros – informatīvā ziņojuma izstrāde nerada ietekmi uz valsts budžeta līdzekļiem</p> <p>Iespējamā ietekme uz valsts budžetu tiks norādīta izstrādātā informatīvajā ziņojumā</p>	ziņojums „Par personas apliecību plašākas izmantošanas iespējām” (VSS-2114). VSS izskatīts 24.07.2014 (29§), nolemts iesniegšanas termiņu pagarināt līdz 01.11.2014. Informatīvais ziņojums tika precizēts un 2015.gada 11.martā nosūtīts ministrijām atkārtotai saskaņošanai.
3.2.22.2. Optimizēt mācību līdzekļu uzskaitījumu un pilnveidot kārtību, kādā valsts organizē un finansē mācību līdzekļu izdošanu un iegādi vienam izglītojamajam valsts izglītības standarta īstenošanai, veidojot sasaisti ar iedzīvotāju ienākuma nodokļa attaisnotajiem izdevumiem par izglītību	2013.gada 2.ceturksnis	IZM, FM	LM, LPS	MK iesniegta koncepcija	<p>Valsts budžeta līdzekļu ietvaros – koncepcijas izstrāde nerada ietekmi uz valsts budžeta līdzekļiem</p> <p>Iespējamā ietekme uz valsts budžetu tiks norādīta izstrādātā tiesību akta anotācijā</p>	<p>Daļēji izpildīts.</p> <p>Izstrādājot Izglītības likuma grozījumus (pieņemti Saeimā 2013.g. 9.jūlijā) un attiecīgi Ministru kabineta 2013.gada 17.septembra noteikumus Nr.893 „Kārtība, kādā valsts un pašvaldības organizē un finansē mācību līdzekļu izdošanu un iegādi izglītības iestādēm” (MK noteikumu Nr.97 vietā) ar pielikumu Pārskats par finansējuma izlietojumu forma”, normatīvais regulējums ir būtiski uzlabots. Minētajos normatīvajos aktos detalizēts mācību līdzekļu veidu skaidrojums un konkretizēta valsts, pašvaldību un vecāku atbildība mācību līdzekļu iegādes finansēšanā. Izglītības likuma 12.panta pirmā daļa nosaka, ka maksu par pirmsskolas izglītības, pamatizglītības un vidējās izglītības ieguvī valsts vai pašvaldību dibinātā izglītības iestādē sedz no valsts budžeta vai pašvaldību</p>

						<p>budžetieministru kabineta noteiktajā kārtībā. FM uzskata, ka, ja izglītības iestāde finanšu līdzekļu trūkuma dēļ nespēj nodrošināt normatīvo aktu izpildi, tā var vērsties arī pie attiecīgās pašvaldības.</p> <p>Atbilstoši normatīvajiem aktiem, vecāku pienākums ir savu materiālo iespēju robežās nodrošināt sava bērna izglītošanai tikai nepieciešamos individuālos mācību piederumus: kancelejas piederumus, apģērbus un apavus, atsevišķu mācību priekšmetu (sports, mājturība u.c.) obligātā satura apguvei nepieciešamo specifisko apģērbus, apavus un higiēnas piederumus, materiālus, kurus izmantojot mācību procesā skolēns rada priekšmetu vai produktu savām vajadzībām. Pārējo mācību līdzekļu nodrošināšana ir valsts un pašvaldības kompetencē.</p> <p>Savukārt kancelejas piederumi, apģērbi, apavi un citi bērna izglītošanai nepieciešamie materiāli nevar būt iekļauti attaisnotajos izdevumos.</p> <p>Līdz ar to, 3.2.22.2.uzdevums ir pretrunā ar normatīvajiem aktiem un ir svītrojams.</p>
3.2.22.3. Izvērtēt pašvaldības kārtējā gada budžeta līdzekļu sadalījumu, kā arī izmaiņas tajā, un pēc iespējas nodrošināt pilnībā apmaksātas pusdienas daudz bērnu un sociālā riska ģimeņu bērniem pirmsskolas izglītības iestādēs	1. Visā periodā 2. 2014.gada 4.ceturksnis	1. Pašvaldības 2. LM	1. LM, VARAM, LPS, NVO 2. IZM, VARAM, LPS, NVO	1. Pašvaldību saistošie noteikumi par izglītojamajiem, kuru ēdināšanas izmaksas sedz pašvaldība 2. Izstrādātas vadlīnijas pašvaldībām	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros – dokumentu izstrāde nerada ietekmi uz valsts un pašvaldību budžetu līdzekļiem	Izpildīts LM 16.12.2014. vēstule Nr. 33-1-0701/2599 pašvaldībām, LPS.

				pilnībā apmaksātu pusdienu daudz bērnu un sociālā riska ģimeņu bērniem nodrošināšanai	Ietekme uz valsts un pašvaldību budžetiem tiks norādīta izstrādātajos dokumentos	
3.2.22.4. Saglabāt daudz bērnu ģimenes statusu tikmēr, kamēr vecāku apgādībā ir vismaz trīs bērni, (tai skaitā arī bērni vecumā no 18 - 24 gadiem, ja tie turpina mācīties)	2013.gada 2.ceturksnis	LM	-	MK iesniegti grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros – normatīvā akta izstrāde nerada ietekmi uz valsts budžeta līdzekļiem. Iespējamā ietekme uz valsts budžetu tiks norādīta izstrādātā normatīvā akta anotācijā	Izpildīts. Likumprojekts izsludināts Valsts sekretāru 2014.gada 13.novembra sanāksmē (prot. Nr.44, 12.§) un iesniegts Valsts kancelejā 16.01.2015.
3.2.22.5. Ieviest atbalsta pasākumus bērniem, kuru vecāki nenodrošina viņiem nepieciešamo aprūpi (vecāki atrodas darbā ārzemēs, trūcīgas un maznodrošinātas ģimenes, sociālā riska ģimenes, ilgstošas prombūtnes darba noslogojuma dēļ (ja vecāks strādā Latvijā) u.c.)	2013.gada 4.ceturksnis	LM	IZM, LPS, NVO	MK iesniegta koncepcija	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros – koncepcijas izstrāde nerada ietekmi uz valsts un pašvaldību budžetu līdzekļiem. Iespējamā	Nav izpildīts. Bāzes informācija darbam ar bērniem, kuru vecāki nenodrošina viņiem nepieciešamo aprūpi (vecāki atrodas darbā ārzemēs, trūcīgas un maznodrošinātas ģimenes, sociālā riska ģimenes, ilgstošas prombūtnes darba noslogojuma dēļ (ja vecāks strādā Latvijā) u.c.) iekļauta Profesionāla sociālā darba attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam. <i>Par pasākuma aktualitāti tiks diskutēts, sastādot Rīcības plānu pamatnostādņu</i>

					ietekme uz valsts un pašvaldību budžetu tiks norādīta izstrādātajā koncepcijas projektā	<i>īstenošanai 2015.-2017.gadā.</i>
3.2.22.6. Ieviest nekustamā īpašuma nodokļa atlaides daudz bērnu ģimenēm	2013.gada 1.ceturksnis	FM	LM	MK iesniegti grozījumi likumā „Par nekustamā īpašuma nodokli”	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros – normatīvā akta izstrāde nerada ietekmi uz valsts budžeta līdzekļiem. Iespējamā ietekme uz valsts budžetu tiks norādīta izstrādātā normatīvā akta anotācijā	Izpildīts. 2012.gada 15.novembrī Saeima pieņēma likumu “Grozījumi likumā “Par nekustamā īpašuma nodokli””, ar kuru no 2013.gada noteikts nodokļa atvieglojums daudz bērnu ģimenēm 50% apmērā no aprēķinātās nodokļa summas par mājokli un tam piekrītošo zemi, bet ne vairāk par 427 euro.
Rīcības virziena mērķis	3.3. Mazināt apdraudējumu riskus bērna fiziskai un emocionālai integritātei					
Uzdevums mērķa sasniegšanai	3.3.3. Pilnveidot ģimenēm, bērniem un pedagogiem pieejamo konsultatīvo atbalstu					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
3.3.3.1. Informēt sabiedrību par ģimenēm ar bērniem pieejamiem atbalsta pakalpojumiem, piemēram, Uzticības tālruna	Katru gadu vismaz 1.reizi ceturksnī	VBTAI	-	Informācija LM un VBTAI mājas lapā	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. Informācija par ģimenēm ar bērniem pieejamiem atbalsta pakalpojumiem regulāri un operatīvi tiek izvietota VBTAI rīcībā esošajos informācijas kanālos. Par VBTAI rīkotajiem

tematiskajām dienām, konsultatīvajām dienām reģionos u.c.						aktuālajiem pasākumiem tiek informēta arī LM, kas nodrošina tālāku informācijas izplatīšanu.
3.3.3.2. Nodrošināt iespēju saņemt psiholoģisko palīdzību gadījumos, kad bāriņtiesām jālemj par bērnu tiesību un interešu ievērošanu	No 2012.gada ikgadēji	VBTAI	-	Psihologa konsultācijas adoptētājiem, audžuģimenēm, aizbildņiem, viesģimenēm, ģimenēm ar bērniem krīzes situācijā, bez vecāku gādības palikušiem bērniem (arī pēc pilngadības sasniegšanas)	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. Valsts programmas bērna un ģimenes stāvokļa uzlabošanai kārtējam gadam nodrošināta iespēja katru gadu saņemt vairāk kā 1500 psihologa konsultācijas adoptētājiem, audžuģimenēm, aizbildņiem, viesģimenēm, ģimenēm ar bērniem krīzes situācijā.
3.3.3.3. Izglītot sociālos darbiniekus, t.sk., par sociālā riska novērtēšanu ģimenēm ar bērniem	No 2013.gada 1.ceturkšņa, ikgadēji	LM	-	Semināri pašvaldību sociālajiem darbiniekiem (pa reģioniem)	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts 1. 2012.gadā no 29.februāra līdz 4.aprīlim, 2 reizes nedēļā tika rīkotas metodiskās sanāksmes, sadalot 119 pašvaldības 11 grupās, vadoties, galvenokārt, no plānošanas reģiona principa. Pavisam bija 11 sanāksmes, kopā piedalījās 245 sociālā darba speciālisti no 117 pašvaldību sociālajiem dienestiem. Sanāksmēs tika aplūkotas šādas tēmas: Darba un sociālo prasmju saglabāšanas, atjaunošanas un apgūšanas pasākumi; no psihoaktīvām vielām atkarīgu pusaudžu sociālā rehabilitācija "Saulrītos", grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā, rezultāti no sociālo dienestu aptaujas par sociālās palīdzības sistēmu, grozījumu projekts MK noteikumos Nr.299 "Noteikumi par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas

					<p>atzīšanu par trūcīgu", sociālo dienestu 2011.gadā veikto pārbaužu rezultāti un metodiskie ieteikumi Bērnu tiesību aizsardzības likuma 58.panta izpildei.</p> <p>2. 2013.g. Labklājības ministrija piedalījās Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas organizētajos semināros ar pašvaldībām "Atvērto durvju dienas reģionos", kur informēja par tiesību aktos noteiktām normām pašvaldību sociālās palīdzības nodrošināšanā un par Profesionāla sociālā darba attīstības pamatnostādņem 2014.-2020.gadam un nepieciešamajiem atbalsta pasākumiem ģimenēm ar bērniem pašvaldībās.</p> <p>3. 2014. gadā, laika periodā no 24. septembra līdz 22 oktobrim notika piecas metodiskās sanāksmes katrā plānošanas reģionā (24.septembrī – Vidzemes reģionā, Cēsīs, 1.oktobrī – Latgales reģionā, Daugavpilī, 8.oktobrī – Rīgas reģionā, Rīgā, 15.oktobrī Zemgales reģionā, Jelgavā. Plānota vēl viena sanāksme 22.oktobrī – Kurzemes reģionā, Saldū). Sanāksmju mērķa grupa bija - pašvaldību atbildīgās amatpersonas, kas atbild un ir iesaistītas sociālās politikas veidošanā, sociālie darbinieki, sociālā darba sektora vadītāji un sociālā darba speciālisti.</p> <p>Vidējais dalībnieku skaits katrā sanāksmē bija ap 70 personas. Informatīvās sanāksmes laikā bija iespējams uzzināt par LM izstrādāto koncepciju par minimālā ienākuma līmeņa noteikšanu un piedalīties diskusijā par plānotām izmaiņām sociālās palīdzības jomā. Tāpat LM speciālisti informēja par sociālā</p>
--	--	--	--	--	--

						darba attīstības virzieniem Sociālajā dienestā un Eiropas Atbalsta fonda vistrucīgākajām personām ieviešanas aktivitātēm Latvijā laikā no 2014.līdz 2020.gadam. Dienas otrajā pusē dalībnieki piedalījās 3 dažādās diskusijās par šādām tēmām - grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā, aktualitātes sociālās rehabilitācijas un ilgstošās aprūpes jomā, tika sniegta informācija par LM izstrādātajām veidlapām – klienta lietā, kā arī sociālā darba speciālisti ieguva informāciju par Jauniešu garantijas pasākumiem un pašvaldību lomu tajos, kā arī par ilgstošo bezdarbnieku aktivizācijas programmu ar pašvaldību iesaisti.
Uzdevums mērķa sasniegšanai	3.3.8. Popularizēt Darba likumā paredzētās tiesības (maternitātes un paternitātes atvaļinājums, bērna kopšanas atvaļinājums, papildus brīvdienas daudz bērnu ģimenēm, nepilns darba laiks u.c.)					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
3.3.8.1. Popularizēt sabiedrībā Darba likumā paredzētās tiesības, popularizēt attālināta darba iespējas un aicināt pašvaldības radīt labās prakses piemēru	Visā periodā	LM	NEPLP, pašvaldības, LBAS	Informācija LM mājas lapā un pašvaldību mājas lapās, Latvijas Televīzijā un Latvijas Radio	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. Valsts darba inspekcija regulāri informē darba devējus par Darba likumā ietverto regulējumu gan vienkārši sniedzot konsultācijas, gan arī dažādos semināros un apmācībās. LR2 iespēju robežās apskata un iztirzā Darba likumā paredzētās tiesību normas savos satura raidījumos un Novadu ziņās norāda uz dažādu Latvijas pašvaldību sasniegumiem un labās prakses piemēriem.
Uzdevums mērķa sasniegšanai	3.3.10. Nodrošināt atbalstu ģimenēm, kur apgādnieki zaudējuši darbu (psiholoģiskais atbalsts un palīdzību pēc iespējas ātrāk atrast jaunu darbu) - pārskatīt prioritārās mērķa grupas valsts pakalpojumos bezdarbniekiem un darba meklētājiem					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā

					un tā avoti	
3.3.10.1. Nodrošināt specifisku pieeju darbu zaudējušam apgādniekam, kuram ir bērni	No 2012.gada 4.ceturkšņa, ikgadēji	NVA	-	Individuālas psihologa konsultācijas bezdarbniekiem un darba meklētājiem konkurētspējas paaugstināšanas pasākumu ietvaros	Valsts budžeta līdzekļa ietvaros	Izpildīts. Konkurētspējas paaugstināšanas pasākumu ietvaros tiek nodrošinātas individuālas psihologa konsultācijas ikvienam bezdarbniekam un darba meklētājam, kuru apgādībā ir bērni. <i>Pasākums iekļaujams Rīcības plānā 2015.-2017.gadam.</i>
Uzdevums mērķa sasniegšanai	3.3.15. Sekmēt skolu un pirmsskolas izglītības iestāžu sadarbību ar vecākiem izglītības ieguves procesā					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
3.3.15.1. Skolās popularizēt ģimeni, tās nozīmi un lomu	Katru mācību gadu	VBTAI	-	Īstenots projekts „Draudzīga skola”	Valsts budžeta līdzekļa ietvaros	Izpildīts. Brīvprātīgās kustības “Draudzīga skola” ietvaros rīkotajos publiskajos pasākumos, atbilstoši pasākuma formātam, iespēju robežās tiek popularizēta ģimene un tās nozīme, pasākumu organizēšanās un norisē tiek aicināti iesaistīties vecāko kopā ar saviem bērniem.
3.3.15.2. Ārpusģimenes aprūpes iestādēs mācīt bērniem prasmes veidot pozitīvas attiecības ar apkārtējiem un veicināt atbildību un patstāvību	Katru mācību gadu	VBTAI	-	Īstenots projekts „Draudzīga māja”	Valsts budžeta līdzekļa ietvaros	Izpildīts. 2012.gadā ārpusģimenes aprūpes iestāžu audzēkņiem, kustības „Draudzīga māja” ietvaros tika organizēts konkurss „Iepazīsti mani.” Tajā mērojās spēkiem sešas komandas no pieciem bērnu namiem – bāreņu nama „Līkumi”, biedrības „Asociācija „Dzīvesprieks””, sociālās aprūpes centra „Tērvete”, Valkas novada bērnu nama „Saulīte” un Naujenes bērnu nama. Labākos rezultātus izdevās sasniegt „Dzīvesprieka” un „Saulītes” komandām. Konkursa svarīgākais uzdevums bija dot iespēju bērnu namu

					<p>kolektīviem (audzēkņiem, audzinātājiem, administrācijai) interesantā un atraktīvā formā labāk iepazīt vienu otru, uzlabot savstarpējo komunikāciju un sadarbības prasmes, apgūt jaunas iemaņas konstruktīvu un uz attīstību vērstu attiecību veidošanā, tādējādi rezultātā uzlabojot mikroklimatu savā iestādē. Konkursa gaitā komandām bija jārisina dažādi uzdevumi, jāveido kopīgi darbi, prezentācijas un priekšnesumi. Uzdevumu sekmīgai veikšanai komandu dalībniekiem bija jāuzzina pēc iespējas vairāk par pārējiem komandas biedriem. Obligāts nosacījums bija arī iestāžu audzinātāju un administrācijas pārstāvju iesaiste komandās.</p> <p>2013.gadā, lai aktīvāk iesaistītu bērniem draudzīgas vides veidošanā arī bērnu ārpusģimenes aprūpes iestāžu audzēkņus, kustības „Draudzīga māja” ietvaros tika organizēts konkurss „Iepazīsti – te ir mana māja un vide, kurā es dzīvoju.” Šis konkurss turpināja iepriekšējā gadā aizsākto iniciatīvu un konkursu “Iepazīsti mani!”. 2013. gadā konkursa galvenais akcents tika likts uz bērnu ārpusģimenes aprūpes iestāžu kolektīvu (audzēkņu grupa, audzinātāji, administrācija) savstarpējo attiecību uzlabošanu, savstarpējo kontaktu un piederības savas dzīves vietai – mītnes vietai, dzīvesvietai un valstij, veicināšanu, mudinot iepazīt ne tikai savu kolektīvu, bet arī vidi, kurā dzīvo. Obligāts nosacījums visām komandām bija ne tikai bērnu, bet arī bērnu namu administrācijas un audzinātāju pārstāvju iekļaušana tajās.</p>
--	--	--	--	--	---

3.3.15.3. Izvērtēt psihologa un sociālā pedagoga pakalpojumu pieejamību pirmsskolas izglītības iestādēs un vispārējās izglītības iestādēs	2012.gada 4.ceturksnis	IZM	VARAM, VBTAI, LPS, NVO	1. Diskusija ar bērnu tiesību aizsardzības un izglītības jomas ekspertiem un psihologu pārstāvjiem 2. MK iesniegti priekšlikumi turpmākai rīcībai	Valsts budžeta līdzekļa ietvaros	Daļēji izpildīts. Izstrādāti MK 2014.gada 28.oktobra noteikumi Nr.662 "Noteikumi par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un profesionālo kvalifikāciju un profesionālās kompetences pilnveides kārtību". PKC izstrādā Psihologu likumu. Turpinās diskusija par izglītības psihologa darbības jomu, lomu un izglītības prasībām.
Uzdevums mērķa sasniegšanai	3.3.20. Sekmēt informācijas pielāgošanu plašsaziņas līdzekļos ģimenes, bērnu un pusaudžu attīstības vajadzībām					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
3.3.20.1. Sagatavot ieteikumus apspriežamām tēmām ģimenes un bērna tiesību aizsardzības jomā	No 2012.gada 4.ceturkšņa, ikgadēji	LM	VBTAI	1. Vēstule NEPLP ar ieteikumiem raidījumiem Latvijas Televīzijā un Latvijas Radio 2. Vēstule elektroniskajiem medijiem un sociālajiem tīkliem	Valsts budžeta līdzekļa ietvaros	Izpildīts. Katru gadu tiek sagatavota un nosūtīta NEPLP vēstule ar aktuālajiem gada laikā komunikējamajiem pasākumiem un tēmām. LR2 veicinājis tēmas aktualitāti sabiedrībā, publiski apspriežot dažādus Latvijas un pasaules piemērus savos ziņu un satura raidījumos, uzklusot dažādās ar ģimenes un bērna problēmām jomas.

3.3.20.2. Veicināt plašsaziņas līdzekļos esošās informācijas pieejamību bērniem ar funkcionāliem traucējumiem	No 2012.gada 4.ceturksņa, ikgadēji	LM	-	1. Vēstule NEPLP ar ieteikumiem raidījumiem Latvijas Televīzijā un Latvijas Radio 2. Vēstule elektroniskajiem medijiem un sociālajiem tīkliem	Valsts budžeta līdzekļa ietvaros	Izpildīts. LR4 mājaslapā ir pieejami aktuālāko un populārāko raidījumu atšifrējumi dzirdes invalīdiem. Māja slapa ir tehniski pielāgota, lai tās saturu varētu lietot, izmantojot redzes invalīdiem paredzētās programmas. Iespēju robežās – kā audiāls medijs ar daļu satura elektroniskajā vidē LR2 veidojis informācijas iegūšanas platformu bērniem (un cita vecuma personām) ar funkcionāliem traucējumiem. Lsm.lv 2015.gada sabiedriskajā pasūtījumā ir iekļāvis tehniskos uzlabojumus, lai portāls kļūtu pieejamāks visiem cilvēkiem.
3.3.20.3. Izglītības iestādēm informēt jauniešus par izglītības un nodarbinātības iespējām	No 2012.gada 4.ceturksņa, ikgadēji	Pašvaldības, IZM (tās padotībā esošās iestādes)	LM, KM, NVO, LPS	Organizēti semināri izglītības iestādēs	Valsts budžeta līdzekļa ietvaros	Izpildīts. VISC sadarbībā ar citām institūcijām, piem., VIAA, un organizācijām īstenoto semināru un pasākumu ietvaros informē pedagogus un jauniešus par izglītības un nodarbinātības iespējām. VISC sadarbībā ar projekta partneriem 2013.-2014.gadā īstenoja ES projektu LOGI-N „Vietējie mūžilgas karjeras atbalsta tīkli: daudzpusēja sadarbība jauniešu atbalstam vietējās kopienās” (Projekta Nr. 535908-LLP-2012-1-LV-KA1-KA1ECETA2). 3 pašvaldībās tika organizēti lokālie semināri, kā arī 3 reģionālie semināri un nacionālā konference, izstrādāts un prezentēts metodiskais materiāls „Sadosimies rokās” par sadarbības tīklu veidošanu jauniešu atbalstam pašvaldībās.
3.3.20.4. Palielināt NEPLP sabiedriskajā pasūtījumā iekļauto raidījumu, kas	No 2012.gada ikgadēji	NEPLP	-	Raidījumu īpatsvaru.	Valsts budžeta līdzekļa ietvaros	Izpildīts. LR1 programma līdz šim un arī turpmāk esošo raidījumu formātos iekļaus raidījumus, kas

<p>vērsti uz ģimenes lomas stiprināšanu sabiedrībā, kā arī bērniem un ģimenēm veidoto attīstošo, vērtīborientēto, izglītojošo raidījumu īpatsvaru.</p>					<p>vērsti uz ģimenes lomas stiprināšanu sabiedrībā, kā arī bērniem un ģimenēm veidoti izglītojoši raidījumi. 2015.gadā LR1 sabiedriskajā pasūtījumā ir iekļauts raidījums „Ģimenes studija”, mīklu minēšanas raidījums „Greizie rati”, izglītojoši izklaidējošs bērnu grāmatu ieteicējraidījums „Burtu burvis”, izglītojošs raidījums „Kāpēc-Tāpēc”.</p> <p>Ar ģimenes valsts politiku saistītie jautājumi ir iekļauti visos LR4 informatīvajos, analītiskajos, diskusiju un tematiskajos raidījumos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Operatīvā informācija – informatīvajos un ziņu raidījumos „Doma laukums”, „Šodien 13-os”; • Analītiskie un skaidrojošie materiāli raidījumos „Diena pēc dienas” un „Aleksandra studija”; • Diskusiju raidījumos „Atklātais jautājums” un „Darbojošās personas”; • Portreta intervijas raidījumā „Kādi cilvēki!”; • Sporta aktivitāšu iespējas bērniem ar īpašām vajadzībām raidījumā „Sports šodien”; • Atbildes uz juridiskās dabas jautājumiem raidījumā „Jūsu tiesības”; • Atbildes uz psiholoģiskās dabas jautājumiem raidījumā „Lai kas arī nenotiktu”; • Ar ārstniecību un rehabilitāciju saistīto jautājumu atspoguļošana raidījumā „A priori”; • Stāsti un reportāžas no reģioniem raidījumos „Vietējais jautājums” un „Provinces stāsti”;
--	--	--	--	--	--

						<ul style="list-style-type: none"> • Informācija par labdarības akcijām raidījumā „Domas.Skaņas. Tikšanās.”. <p>Ģimenes un bērna tematika ir nozīmīga arī LR2 tematu loka daļa.</p> <p>Diemžēl precīzi dati par raidījumu, kas vērsti uz ģimenes lomas stiprināšanu sabiedrībā, kā arī bērniem un ģimenēm veidoto attīstošo, vērtīborientēto, izglītojošo raidījumu īpatsvaru, NEPLP nav apkopoti.</p>
Rīcības virziena mērķis	4. Mazināt ģimeni destabilizējošos faktoros					
Uzdevums mērķa sasniegšanai	4.2¹⁴. Izvērtēt, kādi dati raksturo vardarbības ģimenē izplatību, veikt to ikgadējo apkopšanu, kā arī izvērtēt iespēju veikt regulārus pētījumus vardarbības jomā					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
4.2.1. Veikt ikgadēju vardarbības ģimenē izplatības un dinamikas analīzi, apkopojot statistikas datus	No 2013.gada 2.ceturkšņa, ikgadēji	LM	IEM IC, VM, TM, valsts un pašvaldības policija, NVO	MK iesniegts Pārskats par vardarbības ģimenē gadījumiem, to izplatību un dinamiku, t.sk. iekļaujot tajā: 1. datus no integrētās iekšlietu informācijas sistēmas apakšsistēmā „Elektroniskais notikumu žurnāls” reģistrētās informācijas par notikumiem	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. LM katru gadu gatavo un iesniedz Ministru kabinetā Informatīvo ziņojumu par vardarbības ģimenē gadījumiem, to izplatību un dinamiku: http://www.lm.gov.lv/text/1832 . Datus informatīvajam ziņojumam iesniedz vairākas valsts iestādes, pašvaldību institūcijas, nevalstiskās organizācijas.

¹⁴ 1.uzdevums „Definēt vardarbību ģimenē” tiks iekļauts rīcības plānā 2014.-2017.gadam. Izpildes iespējamība atkarīga no Sabiedrības drošības līdzekļu koncepcijas izstrādes un virzības (atbildīgā TM)

				<p>(cietsirdība un vardarbība pret nepilngadīgo, tīši miesas bojājumi, izvarošana, ģimenes konflikts, noziedzīgi nodarījumi pret ģimeni);</p> <p>2. pie kriminālatbildības saukto personu skaitu par nodarījumiem, kas saistīti ar vardarbību ģimenē;</p> <p>3. no vardarbības ģimenē cietušo personu skaitu, kuriem tikusi sniegta medicīniskā palīdzība ārstniecības iestādē;</p> <p>4. no vardarbības ģimenē cietušo skaitu, kuriem sniegta sociālā rehabilitācija;</p> <p>5. NVO sniegto palīdzību cietušajiem.</p>	
Uzdevums mērķa sasniegšanai	4.3. Mazināt vardarbības tolerances līmeni sabiedrībā, uzlabot izpratni par vardarbību ģimenē un tās atpazīšanas iespējas				

Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
4.3.1. Sekmēt policijas darbinieku situācijai adekvātu, vienveidīgu (standartizētu) rīcību gadījumos, kad izsaukums saistīts ar vardarbību ģimenē	2013.gada 2.ceturksnis	IEM	LM, TM, LPS	Izstrādāta metodika izmantošanai policijas darbā, ietverot kritērijus riska novērtēšanai vardarbības ģimenē gadījumos	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	<p>Izpildīts.</p> <p>2012.gadā Valsts policijas koledža ir izglītojusi pieaugušo neformālās izglītības programmā: "Policijas darbinieku rīcība gadījumos, kas saistīti ar vardarbību ģimenē" - 86 Valsts policijas (turpmāk – VP) darbiniekus.</p> <p>2013.gadā izglītības programmā "Policijas darbinieku rīcības psiholoģiskie un tiesiskie aspekti seksuālās vardarbības gadījumos" - izglītoti 60 VP darbinieki.</p> <p>Izglītības programmā "Policijas darbinieku rīcība gadījumos, kas saistīti ar vardarbību ģimenē" - izglītoti 21 VP darbinieks.</p> <p>2014.gadā:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izglītības programmā " Valsts policijas kompetence vardarbības draudu novēršanā un pagaidu aizsardzības pret vardarbību nodrošināšanā" - izglītoti 467 VP darbinieki; 2. Izglītības programmā "Policijas darbinieku rīcības psiholoģiskie un tiesiskie aspekti seksuālās vardarbības gadījumos" - izglītoti 30 VP darbinieki; 3. Izglītības programmā "Policijas darbinieku rīcība gadījumos, kas saistīti ar vardarbību ģimenē" - izglītoti 38 VP darbinieki. <p>Metodika izmantošanai policijas darbā, ietverot kritērijus riska novērtēšanai vardarbības ģimenē gadījumos, netika vēl izstrādāta, jo tikai 2014.gada 31.martā stājās spēkā izmaiņas normatīvajos aktos, kas paredz pagaidu aizsardzības pret vardarbību mājoklī līdzekļu</p>

						<p>piemērošanu, līdz ar to tika veiktas tikai mācības VP darbiniekiem. Valsts policijas koledžas 2015.gada darba plānā ir iekļauts pasākums - veikt pētījumu par šo tēmu, kā arī analizēt jautājumu par riska izvērtējumu.</p> <p><i>Pasākums būtu turpināms arī Rīcības plānā 2015. – 2017.gadam, bet to iekļaujot 4.7.uzdevumā</i></p>	
4.3.2. Civilprocesa noteikto vardarbības personām aizsardzību	Popularizēt likumā iespēju no cietušām saņemt tiesību pagaidu aizsardzību	Pēc grozījumu Civilprocesa likumā pieņemšanas (skatīt pasākumu 4.5.2.)	LM	TM	Informācija krīzes centros, sociālajos dienestos, tiesās, bāriņtiesās, valsts un pašvaldību policijā, Juridiskās palīdzības administrācijā, Zvērinātu advokātu padomē, NVO	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	<p>Izpildīts.</p> <p>Ar Amerikas Savienoto Valstu vēstniecības atbalstu 2013. gadā no 15. līdz 16. janvārim Amerikas Savienoto Valstu eksperti apmeklēja Valsts policijas koledžu, lai vadītu divu dienu semināru Latvijas policistiem. Savukārt 2013. gada 17. janvārī, „Iepazīsti Ameriku” programmas ietvaros eksperti diskutēja ar skolēniem par vardarbību ģimenē un 18. janvārī tika organizēta apaļā galda diskusija ar Tieslietu ministrijas darba grupu un Saeimas komiteju, policijas un NVO pārstāvjiem.</p> <p>Lai veicinātu uz dzimumu balstītas vardarbības pret sievietēm mazināšanu, 2014. gada 22. maijā Somijas vēstniecība Rīgā, Lielbritānijas vēstniecībā Rīgā, Pasaules Veselības organizācijas Eiropas reģionālais birojs un nozaru ministrijas organizēja kopīgu konferenci: „Novēršana, aizsardzība un reaģēšana uz vardarbību pret sievietēm: no normatīvajiem aktiem līdz to efektīvai izpildei”. Konferencē tika īstenota pieredzes un labās prakses piemēru apmaiņa, lai uzlabotu speciālistu prasmes efektīvi piemērot jaunus tiesiskos instrumentus cietušo aizsardzībai.</p> <p>Amerikas Savienoto Valstu vēstniecība</p>

						<p>sadarbībā ar citām institūcijām 2014. gada 29. maijā organizēja konferenci „Koordinēta institūciju reakcija uz vardarbību ģimenē”, lai dalītos ar labās prakses piemēru apmaiņu.</p> <p>Tāpat Tieslietu ministrijas pārstāvis ir vadījis vairākas informatīva rakstura lekcijas valsts un pašvaldību policijas darbiniekiem, kā arī tiesnešiem.</p> <p>Turklāt Tieslietu ministrijas pārstāvis ir piedalījies Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas organizētajos ikgadējos bāriņtiesu priekšsēdētāju zināšanu pilnveides semināros (piemēram, 2014. gada 22. oktobrī – Rīgā, 4. novembrī – Rēzeknē, 5. novembrī – Liepājā, 11. novembrī – Rīgā, 12. novembrī – Daugavpilī un 19. novembrī – Smiltēnē), lasot lekciju kursu. Seminārā dalībnieki tika iepazīstināti ar vardarbībā cietušo aizsardzību civilprocesuālā kārtībā un kārtībā, kad ir iesaistīta policija.</p> <p>Tāpat TM pārstāvis 2014. gada 28. augustā lekcijā ir iepazīstinājis zvērinātus advokātus par jauno regulējumu par pagaidu aizsardzību pret vardarbību.</p>
Uzdevums mērķa sasniegšanai	4.4. Paplašināt speciālistu zināšanas darbam ar cietušajiem no vardarbības ģimenē					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
4.4.1. Turpināt ārstniecības personu apmācību darbam ar pacientiem, kuri cietuši no vardarbības	No 2013.gada 4.ceturkšņa, ikgadēji	VM	-	Izglītojoši pasākumi ģimenes ārstiem, primārās aprūpes māsām, ginekologiem	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. SPKC ģimenes ārstiem gan Rīgā, gan laukos (biedrībai „Latvijas Ģimenes ārstu asociācija”, biedrībai „Latvijas Lauku ģimenes ārstu asociācija”) ir prezentējis ieteikumus ģimenes

						<p>ārstiem bērnu ievainojumu (traumu) mazināšanai. 2012-2014.gadā pasākumi tika vērsti tieši uz ģimenes ārstu iesaistīšanu vardarbības atpazīšanā. Ģimenes ārsta komanda sastāv arī no primārās aprūpes māsas, kuras darbu ārsts arī organizē, tādēļ apmācība tika vērsta tieši uz ģimenes ārstiem.</p>
4.4.2. Precizēt prasības speciālistu apmācībām par bērnu tiesību aizsardzību un vardarbības ģimenē aspektiem. Paplašināt speciālistu loku, kuriem jāapgūst šīs zināšanas, iekļaujot tajā arī tiesnešus, pedagogus un sociālos darbiniekus	2012.gada 4.ceturksnis	LM	VBTAI	MK iesniegti noteikumi, kas aizvieto MK 2005.gada 27.septembra noteikumus Nr.729 „Noteikumi par speciālu zināšanu apguves kārtību bērnu tiesību aizsardzības jomā un šo zināšanu saturu”	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	<p>Izpildīts. 2013.gada 30.maijā tika pieņemti grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā, papildinot to ar 5.¹pantu, definējot subjektus, kuriem nepieciešamas speciālās zināšanas bērnu tiesību aizsardzības jomā. 2014.gada 1.aprīlī tika pieņemti Ministru kabineta noteikumi Nr.173 „Noteikumi par kārtību, kādā apgūst speciālās zināšanas bērnu tiesību aizsardzības jomā, šo zināšanu saturu un apjomu”.</p>
4.4.3. Aicināt augstskolas iekļaut savā izglītības programmu piedāvājumā mācību programmu par bērnu tiesību aizsardzību un vardarbības ģimenē aspektiem	Pēc 4.4.2. pasākumā paredzēto noteikumu pieņemšanas	LM	-	Vēstule augstskolām	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	<p>Izpildīts. Latvijas Universitātes Juridiskā fakultāte un Valsts policijas koledža ir saskaņojusi mācību kursus atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr.173 „Noteikumi par kārtību, kādā apgūst speciālās zināšanas bērnu tiesību aizsardzības jomā, šo zināšanu saturu un apjomu”.</p>
Uzdevums mērķa sasniegšanai	4.5. Pilnveidot normatīvo regulējumu, lai aizsargātu no vardarbības ģimenē cietušos un rehabilitētu vardarbības veicējus					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
4.5.1. Izstrādāt	2013.gada	VM	TM, LM	Izstrādāti	Valsts budžeta	Izpildīts.

<p>priekšlikumus psihisko traucējumu gradācijai likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtība” 3. pielikumā</p>	<p>2.ceturksnis</p>			<p>priekšlikumi psihisko traucējumu gradācijai likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtība” 3. pielikumā un iesniegti TM izvērtēšanai.</p>	<p>līdzekļu ietvaros</p>	<p>VM sagatavojuši nepieciešamos priekšlikumus un 19.06.2014. iesniegusi tos izvērtēšanai TM. Skat. arī 4.5.3.uzd.</p>
<p>4.5.2 Noteikt pienākumu varmākam atstāt mājokli, kurā viņš dzīvo kopā ar no vardarbības cietušo personu, un aizliegumu tuvoties cietušajai personai</p>	<p>2013.gada 4.ceturksnis</p>	<p>TM</p>	<p>LM, NVO</p>	<p>MK iesniegti grozījumi Civilprocesa likumā.</p>	<p>Valsts budžeta līdzekļu ietvaros</p>	<p>Izpildīts. 2014. gada 31. martā stājās spēkā Ministru kabineta virzītā likumu pakotne (likums "Grozījumi Civilprocesa likumā"; likums "Grozījumi likumā "Par policiju"; likums "Grozījums Bērnu tiesību aizsardzības likumā"; likums "Grozījums Krimināllikumā" (stājās spēkā 2014. gada 2. aprīlī); likums "Grozījumi Bāriņtiesu likumā"), kas paredz no vardarbības un vajāšanas cietušajām personām iespēju pēc savas iniciatīvas civilprocesa ietvaros vērsties tiesā, tai skaitā ar policijas starpniecību, un lūgt tiesu noteikt ierobežojumus vardarbīgajai personai. Likums "Grozījumi Civilprocesa likumā" paredz iespēju noteikt vardarbīgajai personai šādus ierobežojumus (pagaidu aizsardzības pret vardarbību līdzekļus):</p> <ul style="list-style-type: none"> • pienākums atbildētājam atstāt mājokli, kurā pastāvīgi dzīvo prasītājs, un aizliegums atgriezties un uzturēties tajā; • aizliegums atbildētājam atrasties mājoklim,

					<p>kurā pastāvīgi dzīvo prasītājs, tuvāk par tiesas lēmumā par pagaidu aizsardzības pret vardarbību minēto attālumu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • aizliegums atbildētājam uzturēties noteiktās vietās; • aizliegums atbildētājam satikties ar prasītāju un uzturēt ar to fizisku vai vizuālu saskari; • aizliegums atbildētājam jebkurā veidā sazināties ar prasītāju; • aizliegums atbildētājam, izmantojot citu personu starpniecību, organizēt satikšanos vai jebkāda veida sazināšanos ar prasītāju; • aizliegums atbildētājam izmantot prasītāja personas datus; • citi aizliegumi un pienākumi, kurus tiesa vai tiesnesis noteicis atbildētājam un kuru mērķis ir nodrošināt prasītāja pagaidu aizsardzību pret vardarbību. <p>Pieteikumu par pagaidu aizsardzību pret vardarbību tiesnesis izlemj ne vēlāk kā nākamajā darb dienā pēc pieteikuma saņemšanas, ja kavēšanās varētu radīt neatgriezenisku prasītāja tiesību aizskārumu, iepriekš par to nepaziņojot lietas dalībniekiem. Ja risks nav tik augsts, tiesa pieteikumu par pagaidu aizsardzību pret vardarbību izlemj 20 dienu laikā pēc pieteikuma saņemšanas.</p> <p>Likums "Grozījumi likumā "Par policiju"" paredz radīt arī jaunas tiesības Valsts policijai un Pašvaldību policijai izsaukuma uz mājsaimniecību laikā. Proti, tiek paredzētas tiesības policijai izsaukuma laikā uz rakstveida pieteikuma pamata gadījumos, kad pastāv</p>
--	--	--	--	--	--

						tūlītēji draudi, ka persona, kas atrodas mājoklī vai tā tuvumā, varētu nodarīt kaitējumu citas personas, kas pastāvīgi dzīvo šajā mājoklī, brīvībai vai veselībai, pieņemt lēmumu, kas uzliek par pienākumu personai, kas rada draudus, atstāt, neatgriezties un neuzturēties mājoklī vai neuzturēties mājokļa tuvumā (policijas lēmums par nošķiršanu) uz laiku līdz astoņām dienām no lēmuma pieņemšanas brīža. Ja aizsargājamā persona vēlēšies, lai pēc policijas lēmuma tiesa izskata arī jautājumu par pagaidu aizsardzības pret vardarbību līdzekļa noteikšanu, policija ne vēlāk kā nākamajā darbdienā savu lēmumu un saistītos dokumentus nosūtīs tiesai jautājuma par pagaidu aizsardzības pret vardarbību līdzekļa noteikšanu vardarbīgajai personai izskatīšanai.
4.5.3. Noteikt kritērijus psiholoģiskās ietekmes seku izvērtēšanai	2014.gada 2.ceturksnis	TM	VM, LM	1. Izvērtēti VM iesniegtie priekšlikumi psihisko traucējumu gradācijai likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtība” 3. pielikumā 2. MK iesniegti grozījumi likumā „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Daļēji izpildīts. Tieslietu ministrija 2014. gada 19. jūnijā no Veselības ministrijas saņēma vēstuli, kurā ietverti priekšlikumi iespējamiem grozījumiem likumā „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību” attiecībā uz kritērijiem noziedzīga nodarījuma rezultātā izraisīto seku uz psihi noteikšanai. Minētie priekšlikumi ir iekļauti Tieslietu ministrijas Pastāvīgās Krimināllikuma darba grupas izskatāmo jautājumu sarakstā un ir skatīti 2014. gada 5. decembra darba grupas sanāksmē. Ņemot vērā diskusijas darba grupā, tika nolemts turpināt darbu pie attiecīgā likumprojekta izstrādes. <i>Pasākumu ir nepieciešams iekļaut Rīcības plānā pamatnostādņu īstenošanai 2015.-</i>

				<p>piemērošanas kārtību”, tā 3.pielikumu „Kritēriji miesas bojājumu smaguma pakāpes noteikšanai, veicot medicīnisko ekspertīzi” papildinot ar kritērijiem noziedzīgā nodarījuma rezultātā gūto psiholoģisko seku izvērtēšanai</p>		2017.gadā.
<p>4.5.4. Ieviest sociālās rehabilitācijas pakalpojumus no vardarbības cietušām pilngadīgām personām (t.sk., no vardarbības cietušo bērnu, kuriem tiek sniegta rehabilitācija institūcijā, pilngadīgajiem pavadoņiem un no seksuālās vardarbības cietušajiem) un vardarbību veikušām personām, kuras nav Probācijas dienesta klienti</p>	2014.gada 4.ceturksnis	LM	TM	<p>MK iesniegti noteikumi par jauniem sociālajiem pakalpojumiem</p>	<p>Valsts budžets līdzekļu ietvaros – normatīvo aktu izstrāde nerada papildus ietekmi valsts budžeta līdzekļiem. Iespējamā ietekme uz valsts un pašvaldību budžetu līdzekļiem tiks norādīta izstrādātā tiesību akta</p>	<p>Izpildīts. LM izstrādāja MK noteikumu projektu „Kārtība, kādā sniedz sociālās rehabilitācijas pakalpojumus no vardarbības cietušām pilngadīgām personām un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus vardarbību veikušām personām” un iesniedza to Valsts kanceleja (izsludināts VSS 10.07.2014., iesniegts VK 01.12.2014.).</p>

					anotācijā	
4.5.5. Noskaidrot esošā normatīvā regulējuma saistībā ar administratīvā procesa un kriminālprocesa uzsākšanu un vardarbības veicēju sodīšanu vardarbības ģimenē gadījumos efektivitāti	2014.gada 3.ceturksnis	LM	IEM, TM	Veikts Kriminālprocesa likuma 7.panta, Krimināllikuma 48.panta un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 167. ² panta (spēkā ar 2011.gada 1.janvāri) <i>ex-post</i> ietekmes izvērtējums. Ja konstatēta nepieciešamība pēc izmaiņām, MK iesniegts attiecīgs informatīvais ziņojums	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. Diskusijas par Kriminālprocesa likuma 7. pantu ir notikušas Tieslietu ministrijas organizētajā darba grupā Kriminālprocesa likuma grozījumu izstrādei. Diskusijas tika turpinātas ar tieslietu ministra 2013. gada 6. februāra rīkojumu Nr.1-1/43 izveidotajā darba grupā (lai nodrošinātu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2012/29/ES, ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus un aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2001/220/TI ieviešanu nacionālajos normatīvajos aktos). Minētās darba grupas darba rezultātā ir izstrādāts likumprojekts „Grozījumi Kriminālprocesa likumā”, kurā cita starpā ietverti arī grozījumi Kriminālprocesa likuma 7. pantā. Likumprojektu tuvākajā laikā plānots izsludināt Valsts sekretāru sanāksmē. Labklājības ministrija un Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija 2014. gada aprīlī piedalījās Tieslietu ministrijas izveidotajā Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa pastāvīgajā darba grupā saistībā ar vardarbību pret bērniem – Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 172.2. pantu. Spēkā esošajā Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa redakcijā darba grupā apspriestās izmaiņas šobrīd nav ietvertas. 2014.gada 31.martā stājās spēkā likumprojektu pakete, kas paredz ieviest pagaidu aizsardzības pret vardarbību līdzekļus (grozījumi Civilprocesa likumā, grozījumi likumā „Par policiju”, grozījumi Krimināllikumā, grozījumi

					<p>Bāriņtiesu likumā un grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā). Bez minētajiem grozījumiem likumos 2014.gada 25.martā ir pieņemti Ministru kabineta noteikumi Nr.161 „Kārtība, kādā novērš vardarbības draudus un nodrošina pagaidu aizsardzību pret vardarbību”.</p> <p>1) Laika posmā no 2014.gada 31.marta līdz 2014.gada 31.oktobrim tika pieņemti 83 policijas lēmumi par nošķiršanu (no tiem 75 lēmumus pieņēma Valsts policijas darbinieki un 8 lēmumus pieņēma pašvaldības policijas darbinieki). Saskaņā ar Integrētajā iekšlietu informācijas sistēmā reģistrētiem datiem visos policijas lēmumos par nošķiršanu par personu, kas rada draudus ir atzīti vīrieši.</p> <p>2) Laika posmā no 2014.gada 31.marta līdz 2014.gada 31.oktobrim Valsts policijā ir reģistrēti 243 tiesas lēmumi par pagaidu aizsardzību pret vardarbību. Saskaņā ar Integrētajā iekšlietu informācijas sistēmā reģistrētiem datiem 238 tiesas lēmumos par atbildētāju (persona, kas rada draudus) ir atzīti vīrieši un 5 tiesas lēmumos par atbildētāju (persona, kas rada draudus) ir atzītas sievietes.</p> <p>Sastādīto protokolu skaits: -pēc LAPK 167.²p.1.d. 2011 – 844; 2012 – 799; 2013 – 679; 2014 – 766. -pēc LAPK 167.²p.2.d. 2011 – 230; 2012 – 217; 2013 – 196; 2014 – 238.</p>
--	--	--	--	--	---

Uzdevums mērķa sasniegšanai	4.6. Nodrošināt cietušajiem valsts apmaksātas rehabilitējošās programmas, psiholoģisko un juridisko palīdzību. Nodrošināt vardarbības veicējiem sociālās rehabilitācijas programmas					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
4.6.1. Nodrošināt sociālās rehabilitācijas pakalpojumus	2014.gada 4.ceturksnis	LM	NVO	Sociālo rehabilitāciju gadā saņēmušas: 200 no vardarbības cietušas pilngadīgas personas institūcijā un 300 dzīvesvietā; 50 vardarbību veikušas personas	Varmāku rehabilitācija 2012.gadā (pilotprojekts) notiks LM pamatbudžeta (programmas kods 22.00.00 Bērnu tiesību aizsardzības nodrošināšana) ietvaros ESF programmas „Cilvēkresursi un nodarbinātība” 1.4.1.2.4.apakš aktivitātes „Sociālās rehabilitācijas un institūcijām alternatīvu sociālās aprūpes pakalpojuma attīstība reģionos”	Izpildīts. Darbības programmas „Cilvēkresursi un nodarbinātība” 1.4.1.2.4.apakšaktivitātes „Sociālās rehabilitācijas un institūcijām alternatīvu sociālās aprūpes pakalpojumu attīstība reģionos” atklāto projektu iesniegumu atlasē tika atbalstīti 10 projekti, kas paredz attīstīt sociālās rehabilitācijas pakalpojumus vardarbībā cietušajām personām. Projekti lielākoties paredzēja sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanu vardarbībā cietušām sievietēm vai ģimenēm sociālās rehabilitācijas vai krīzes centros. Viens no projektiem - Nodibinājuma „Latvijas Evaņģēliski luteriskās Baznīcas Diakonijas centrs” īstenotais projekts „Mēs bērnu nākotnei” – paredzēja sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanu vardarbības veicējiem. Īstenoto projektu sadalījums pa reģioniem: 4 - Rīgas plānošanas reģionā, 2 – Kurzemes plānošanas reģionā, 2 – Latgales plānošanas reģionā, 1 - Vidzemes plānošanas reģionā, 1- Zemgales plānošanas reģionā. No finansējuma saņēmējiem 8 ir biedrības vai nodibinājumi un 2 pašvaldību iestādes. Vidējais finansējums 1 projektam ir LVL 95000 (maksimālais pieļaujamais – LVL 100 000), vidējais ieviešanas ilgums – 22 mēneši (maksimālais pieļaujamais – 24 mēneši).

					pieejamā finansējuma ietvaros	<p>Projekti tika īstenoti laika posmā no 2011.-2013.gadam. Projektos ir apliecināta pakalpojumu finansēšanas turpināšana vairāk kā 1 gadu pēc projekta beigām no atbilstošo pašvaldību budžeta.</p> <p>Kopumā 2012.-2014.gadā rehabilitāciju saņēmušo personu skaits Darbības programmas „Cilvēkresursi un nodarbinātība” 1.4.1.2.4.apakšaktivitātes „Sociālās rehabilitācijas un institūcijām alternatīvu sociālās aprūpes pakalpojumu attīstība reģionos” ietvaros ir 3160. Pakalpojumi sniegti vardarbībā cietušām sievietēm vai ģimenēm dzīvesvietā vai krīzes centrā.</p> <p>Vienlaikus LM Valsts programmas bērnu un ģimenes stāvokļa uzlabošanai ietvaros laika posmā no 2011. līdz 2014.gadam īstenoja pilotprojektu, lai pašvaldībās ievestu grupu terapijas pakalpojumu vardarbību veikušām personām. Pilotprojekta rezultātā tika izstrādāta programma „Grupu terapijas programma vardarbību veikušu personu sociālās rehabilitācijas pakalpojumu īstenošanai”, tika apmācīti speciālisti no 11 pašvaldībām (speciālistu pāris – sociālais darbinieks un psihologs - no šādām pašvaldībām: Sigulda, Jelgava, Kuldīga, Ventspils, Liepāja, Dobeles, Skrunda, Rēzekne, Balvi, Krāslava, Jēkabpils), grupu terapija tika nodrošināta vairāk nekā 50 vardarbību veikušām personām.</p>
Uzdevums mērķa sasniegšanai	4.8¹⁵. Nodrošināt filmu ar vardarbības ainām demonstrēšanas pirms 22:00 televīzijā aizlieguma ievērošanu					

¹⁵ 7.uzdevums „Noteikt institucionālo mehānismu informācijas apmaiņai un sadarbībai vardarbības ģimenē gadījumos” tiks iekļauts Rīcības plānā 2014.-2017.gadam, jo atkarīgs no Sabiedrības drošības līdzekļu koncepcijas izstrādes un virzības (atbildīgā TM)

Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
4.8.1. Pārskatīt kritērijus, lai nodrošinātu filmu ar vardarbības ainām demonstrēšanas pirms 22:00 televīzijā aizlieguma ievērošanu	Visā periodā	NEPLP	IZM, KM, LM, NVO	Priekšlikumi iesniegti komisijai „Par bērnu un pusaudžu aizsardzību pret vardarbības kaitīgo ietekmi televīzijas raidījumos”	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likums (stājas spēkā: 11.08.2010.) paredz, ka laikā no pulksten 7.00 līdz 22.00 aizliegts izplatīt audio un audiovizuālus darbus, kuros atainota fiziska vai psiholoģiska vardarbība, ietvertas asiņainas vai šausmu ainas, ar narkotiku lietošanu un seksuālām darbībām saistītas ainas vai kuros lietoti rupji vai nepieklājīgi izteicieni. Papildus jāņem vērā likums „Grozījumi Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likums”, kas stājas spēkā 22.05.2013.: grozījumi paredz, ka ierobežojumi brīvi raidīt audio un audiovizuālo saturu Latvijā ir ierobežota tiem ārvalstu kanāliem, kuri neievēro likuma prasības attiecībā uz bērnu aizsardzību no bērniem nepiemērota un kaitīga satura.
Uzdevums mērķa sasniegšanai	4.9¹⁶. Īstenot citus pasākumus ģimenes stabilitātes nodrošināšanai					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
4.9.1. Noteikt kārtību, kādā izpildāmi tiesas nolēmumi lietās, kas izriet no aizgādības un saskarsmes tiesībām	2013.gada 2.ceturksnis	TM	LM, Zvērinātu tiesu izpildītāju padome	MK iesniegti grozījumi Civilprocesa likumā	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. Ministru kabineta 2014. gada 4. februāra sēdē (Prot.Nr.7, 9.§) atbalstīti grozījumi Civilprocesa likumā (Saeimas reģ.Nr.1078/Lp11), Civillikumā (Saeimas reģ.Nr.1077/Lp11), Bāriņtiesu likumā (Saeimas reģ.Nr.1077/Lp11), un citos saistītajos likumos,

¹⁶ Jauns, papildus uzdevums, lai norādītu pasākumus, kurus nav iespējams programmēt zem citiem uzdevumiem

					<p>lai paātrinātu lēmumu pieņemšanu lietās par aizgādību vai saskarsmes tiesībām, laulības šķiršanas lietās, tajā skaitā, pilnveidotu bāriņtiesu darbības regulējumu. Paredzēts papildināt Civilprocesa likumu ar divām atsevišķām nodaļām: „Nolēmumu izpildīšana lietās, kas izriet no aizgādības tiesībām” un „Nolēmumu izpildīšana lietās, kas izriet no saskarsmes tiesībām”, kuru būtība ir normatīvi precizēt un noteikt nolēmumu izpildi, kas pieņemti lietās, kas izriet no aizgādības un saskarsmes tiesībām (līdz šim ir ļoti problemātiski šos nolēmumus izpildīt, jo piespiedu izpildes kārtība šīm nolēmumu kategorijām nav paredzēta).</p> <p>Grozījumi Civillikumā paredz novērst regulējuma sadrumstalotību attiecībā uz vecākiem kā bērna dabiskajiem aizbildņiem, visas normas, kas noteic vecāku tiesības un pienākumus pret bērnu, iekļaujot normās, kas nosaka aizgādības kārtību. Paredzēts modernizēt aizbildņa institūtu, novēršot Civillikuma pretrunas ar Bērnu tiesību aizsardzības un Bāriņtiesu likuma normām, kā arī precizēt kārtību, kādā bērna vecāki un citas personas, kam uz to ir tiesības, drīkst tikties ar bērnu trešās personas klātbūtnē un noteikt minētās personas izraudzīšanas kārtību. Savukārt grozījumu Bāriņtiesu likumā mērķis ir saskaņot Bāriņtiesu likuma normas ar izstrādātajiem grozījumiem Civillikumā, nosakot informāciju, kādu bāriņtiesai pēc tiesas pieprasījuma jāsniedz, lai tiesa līdz sprieduma taisīšanai varētu pieņemt pagaidu lēmumu par</p>
--	--	--	--	--	---

						bērna dzīvesvietu, bērna aprūpes kārtību, saskarsmes tiesību izmantošanas kārtību, aizliegumu bērna izvešanai no valsts, kā arī precizējot atsevišķus bāriņtiesas piekritības jautājumus minētajās lietās. Likumprojekti Saeimā pirmajā lasījumā pieņemti 2014. gada 14. jūlijā. Plānots, ka 12. Saeimas laikā tiks turpināts darbs pie likumprojekta precizēšanas.
4.9.2. Informēt vecākus par tiesas nolēmumu lietās, kas izriet no aizgādības un saskarsmes tiesībām, neizpildes sekām	No 2013.gada, ikgadēji	LM, VBTAI	TM, Zvērinātu tiesu izpildītāju padome	Dažādi informatīvi pasākumi	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. VBTAI mājas lapā internetā ir pieejama vispārīga informācija par vecāku tiesībām un pienākumiem. Iedzīvotājiem individuāli sniegti skaidrojumi par jautājumiem, kas saistīti ar saskarsmes un aizgādības tiesībām, tiesas nolēmumu neizpildes sekām.
Rīcības virziens virsmērķa sasniegšanai	5. Ārpusģimenes aprūpe					
Rīcības virziena mērķis	Panākt, ka pēc ārpusģimenes aprūpes pakalpojuma saņemšanas bērns ir apguvis sociālās prasmes un ir spējīgs kļūt par pilnvērtīgu sabiedrības locekli ar neizkropļotu izpratni par ģimeni, tās dibināšanu, vecāku lomu tajā un bērnu audzināšanu					
Uzdevums mērķa sasniegšanai	5.1. Sekmēt jauniešu sagatavotību dzīvei pēc ārpusģimenes aprūpes					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
5.1.1. Radīt iespēju vidusskolas vecuma jauniešiem, kuri uzturas pašvaldību bērnu ārpusģimenes aprūpes iestādēs, praktizēt patstāvīgās dzīves iemaņas, dzīvojot atsevišķi no citu vecuma grupu bērniem	1. Visā periodā 2. 2014.gada 2.ceturksnis	Pašvaldības, NVO	LM	1. Katru gadu izveidotas vismaz divas „jauniešu māja” 2. MK iesniegti grozījumi: 2.1. Sociālo pakalpojumu un	1. LM pamatbudžeta (programmas kods 22.00.00 Bērnu tiesību aizsardzības nodrošināšana) ietvaros. 2. Valsts	Izpildīts. 1. Finansiālu apsvērumu dēļ katru gadu bija iespējams izveidot tikai vienu „jauniešu māju”: 2012.gada „jauniešu māja” atklāta Krāslavas novada bērnu sociālās rehabilitācijas centrā „Mūsmājas”. 2013.gadā „jauniešu māja” atklāta Smiltenes novada bērnu un ģimenes atbalsta centrā. 2014.gadā “jauniešu māja” atklāta Talsu

				sociālās palīdzības likumā 2.2. MK 03.06.2003. noteikumos Nr.291 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem”	budžeta līdzekļu ietvaros – normatīvo aktu izstrāde nerada ietekmi uz valsts vai pašvaldību budžetu līdzekļiem.	novada Strazdes bērnu namā. 2. Likumprojekts "Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā" (VSS- 655) pieņemts MK 16.12.2014. 3. Grozījumi MK 03.06.2003. noteikumos Nr.291 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem” pieņemti 11.12.2012 (Nr.841).
5.1.2. Uzlabot pašvaldību bērnu ārpusģimenes aprūpes iestāžu darbinieku zināšanas un prasmes sagatavot bērnus dzīvei pēc ārpusģimenes aprūpes beigām	1. Vismaz reizi gadā 2. 2013.gada 1.ceturksnis	1.VBTAI 2. LM	Pašvaldības, NVO -	1. Semināri 2. Metodiskie ieteikumi jauniešu līdzdarbības veicināšanai ikdienas sadzīvei nepieciešamo vajadzību nodrošināšanā	Valsts un pašvaldību budžetu līdzekļu ietvaros	Izpildīts. VBTAI reizi gadā organizē seminārus bērnu ārpusģimenes aprūpes iestāžu vadītājiem. VBTAI veicot padziļinātās bērnu tiesību ievērošanas pārbaudes un tematiskās pārbaudes sniedz rekomendācijas iestādēm, t.sk. par prasmes sagatavot bērnus dzīvei pēc ārpusģimenes aprūpes beigām
5.1.3. Radīt iespēju ārpusģimenes aprūpē esošam bērnam saņemt psiholoģisku atbalstu ārpus iestādes	No 2012.gada ikgadēji	VBTAI	-	Sniegto psihologa konsultāciju skaits gadā	LM pamatbudžeta (programmas kods 22.00.00 Bērnu tiesību aizsardzības nodrošināšana) ietvaros	Izpildīts. Valsts programmas bērna un ģimenes stāvokļa uzlabošanai kārtējam gadam ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem ikgadēji tiek nodrošinātas vismaz 1800 psihologa konsultācijas.

5.1.4. Liegt iespēju pēc bērna nāves vecākiem, kuriem ir atņemtas aprūpes vai aizgādības tiesības, pretendēt uz bērna mantu (saņemt mantojumu), ja bērns bijis ārpusģimenes aprūpē	2013.gada 3.ceturksnis	TM	LM	MK iesniegti grozījumi Civillikumā	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. 2014. gada 1. jūlijā stājās spēkā grozījumi Civillikumā, kura 824. panta pirmā daļa papildināta ar 8. punktu, nosakot, ka vecāks, kam atņemtas aizgādības tiesības ar spēkā stājušos tiesas spriedumu, zaudē kā mantojumu, tā arī legātu kā necienīgs mantot.
5.1.5. Nodrošināt pašvaldību sociālo dienestu regulāru pilngadību sasnieguša bērna uzraudzību vai vajadzību apzināšanu un attiecīgi nodrošināt nepieciešamos atbalsta pasākumus vismaz 2 gadus pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās	2013.gada 4.ceturksnis	LM	-	MK iesniegti grozījumi 1. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā 2. MK 15.11.2005. noteikumos Nr.857 „Noteikumi par sociālajām garantijām bārenim un bez vecāku gādības palikušajam bērnam, kurš ir ārpusģimenes aprūpē, kā arī pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās”	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros – normatīvo aktu izstrāde nerada ietekmi uz valsts vai pašvaldību budžetu līdzekļiem. Iespējamā ietekme uz valsts un pašvaldību budžetu tiks norādīta izstrādāto tiesību aktu anotācijās	Izpildīts. Nosacījums iekļauts likumprojektā "Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā" (VSS- 655), kas 16.12.2014. pieņemts MK. Grozījumi MK 15.11.2005.noteikumos Nr.857. nav nepieciešami.
Uzdevums mērķa sasniegšanai	5.2. Izglītēt personas, kuras ikdienas darbā saskaras ar ārpusģimenes aprūpē esošajiem bērniem					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
5.2.1. Uzlabot lēmumu par ārpusģimenes aprūpes	No 2012.gada, ikgadēji,	VBTAI	LM, pašvaldības,	Semināri valsts un pašvaldību iestāžu	Valsts un pašvaldību	Izpildīts. Ik gadus organizēti un novadīti 6 semināri

formas izvēles kvalitāti, pēc iespējas mazinot iespēju bērnam nonākt bērnu aprūpes iestādē	vismaz reizi gadā		NVO	(Valsts un pašvaldību policija, sociālie dienesti, bāriņtiesas, u.c.) darbiniekiem, kuri pieņem lēmumus saistībā ar ārpusģimenes aprūpi	budžeta līdzekļu ietvaros	bāriņtiesu darbiniekiem ietverot tēmas, kas saistītas ar bērnu tiesību prioritātes nodrošināšanu, lemjot jautājumu par ārpusģimenes aprūpi. 2012. gadā inspekcija organizēja semināru pašvaldību bērnu tiesību aizsardzības speciālistiem Papildus konsultāciju dienās ar pašvaldību sociālo dienestu, pašvaldības policiju tiek diskutēts par jautājumiem saistībā ar bērna interešu prioritāti, risinot jautājumu par bērnu ārpusģimenes aprūpi.
5.2.2. Attīstīt prasmi veicināt ārpusģimenes aprūpē esošu bērnu līdzdalību lēmumu attiecībā uz sevi pieņemšanā	No 2012.gada, ikgadēji, vismaz reizi gadā	VBTAI	LM, pašvaldības, NVO	Semināri bērnu aprūpes iestāžu vadītājiem un darbiniekiem un bāriņtiesu darbiniekiem	Valsts un pašvaldību budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. VBTAI reizi gadā organizē seminārus bērnu ārpusģimenes aprūpes iestāžu vadītājiem. VBTAI veicot padziļinātās bērnu tiesību ievērošanas pārbaudes un tematiskās pārbaudes sniedz rekomendācijas iestādēm, t.sk. par bērnu līdzdalību lēmumu attiecībā uz sevi pieņemšanā.
5.2.3. Veicināt proaktīvu rīcību, t.sk., attīstot atbalsta ģimenes un uzticības personas pakalpojumu, sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu nodrošināšanā ģimenēm ar bērniem preventīvi novēršot krīzes situācijas ģimenē.	1. 2013.gada 4.ceturksnis 2. No 2013.gada, ikgadēji, vismaz reizi gadā	1. LM, VBTAI 2.VBTAI	Pašvaldības, NVO	1. Metodiskie ieteikumi pašvaldību sociālo dienestu darbiniekiem darbam ar ģimenēm ar bērniem 2. Semināri	Valsts un pašvaldību budžetu līdzekļu ietvaros	Izpildīts. Rīkotas vairākas konferences un semināri audžuģimenēm, sociālajiem darbiniekiem u.c. speciālistiem, informējot par aktualitātēm bērnu ārpusģimenes aprūpes sistēmā un atbalsta sniegšanas jomā ģimenēm krīzes situācijā.
5.2.4. Uzlabot izpratni par audžuģimeni kā ārpusģimenes aprūpes pakalpojumu sniedzēju, tai nepieciešamajiem atbalsta	No 2012.gada, ikgadēji, vismaz reizi gadā	VBTAI	Pašvaldības, NVO	Semināri bāriņtiesu un pašvaldību sociālo dienestu darbiniekiem	Valsts un pašvaldību budžeta līdzekļu ietvaros	Izpildīts. Organizēta un novadīta konference audžuģimenēm, bāriņtiesu un sociālo dienestu darbiniekiem (325 dalībnieki) jautājumos par audžuģimenes lomu bērna dzīves kvalitātes

pakalpojumiem un sadarbības ar to veidiem						uzlabošanā.
5.2.5. Izstrādāt ieteikumus ģimeniskai videi pietuvinātu aprūpes pakalpojumu attīstībai	2013.gada 2.ceturksnis	LM, VBTAI	Pašvaldības NVO	1. Veikta aptauja pašvaldībās par plānotajiem pasākumiem ģimeniskai videi pietuvinātu aprūpes pakalpojumu nodrošināšanai 2. Izstrādāti ieteikumi pašvaldībām	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Daļēji izpildīts. LM 15.07.2013 vēstule pašvaldībām par ārpusģimenes aprūpes organizāciju. VBTAI 2014.gadā veica pašvaldību aptauju, bet 2015.gada 2.pusgadā tiks izstrādāti ieteikumi pašvaldībām.
Uzdevums mērķa sasniegšanai	5.3. Izglītēt potenciālās audžuģimenes					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
5.3.1. Popularizēt audžuģimeni kā vienu no ārpusģimenes aprūpes formām	Visā periodā	LM	SIA „Mammām un tētiem”, NVO	Informēšanas kampaņa „Palīdzi bērnam izaugt!”	LM pamatbudžeta (programmas kods 22.00.00 Bērnu tiesību aizsardzības nodrošināšana) ietvaros	Izpildīts. Labklājības ministrija Valsts programmas bērna un ģimenes stāvokļa uzlabošanai kārtējam gadam ietvaros īsteno vairākus informatīvos pasākumus adopcijas popularizēšanai.
5.3.2. Potenciālās audžuģimenes iepazīstināt ar bērnu tiesību jautājumiem	Visā periodā	VBTAI	-	Personu skaits gadā, kuri noklausījušies obligāto mācību kursu audžuģimenēm (pirms statusa iegūšanas)	LM pamatbudžeta (programmas kods 22.00.00 Bērnu tiesību aizsardzības nodrošināšana) ietvaros	Izpildīts. Valsts programmas bērna un ģimenes stāvokļa uzlabošanai ik gadus tiek apmācītas 70 personas (potenciālās audžuģimenes), apmācības programmā iekļaujot 8 akadēmisko stundu apmācību bērnu tiesību jautājumos.

5.3.3. Izvērtēt iespēju ieviest audžuģimeņu statusa izvērtēšanas kritērijus	2013.gada 4.ceturksnis	LM	VBTAI, pašvaldības	MK iesniegti MK grozījumi MK 19.12.2006. noteikumos Nr.1036 „Audžuģimenes noteikumi”	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Daļēji izpildīts. Ikgadējā seminārā bāriņtiesu darbiniekiem prezentēts materiāls par audžuģimeņu izvērtēšanas kritērijiem, tiek gatavoti priekšlikumi grozījumiem MK 19.12.2006.noteikumos Nr. 1036 “Audžuģimenes noteikumi”.
5.3.4. Izglītot audžuģimenes par bērnu vecumā līdz 3 gadiem aprūpi	2013.gada 4.ceturksnis	LM	VBTAI, pašvaldības	MK iesniegti MK grozījumi MK 19.12.2006. noteikumos Nr.1036 „Audžuģimenes noteikumi”	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Daļēji izpildīts. Katrā gadā tiek apmācītas ne mazāk kā 70 potenciālās audžuģimenes. Ir sagatavoti priekšlikumi grozījumiem MK 19.12.2006.noteikumos Nr. 1036 “Audžuģimenes noteikumi”. Tomēr, ņemot vērā, ka koncepcijā "Par adopcijas un ārpusģimenes aprūpes sistēmu pilnveidošanu" paredzēts, ka no 2017.gada Latvijā tiks ieviestas specializētās audžuģimenes un bērnu vecuma līdz 3 gadiem aprūpe ir viena no specializēto audžuģimeņu jomām, pašlaik grozījumi atsevišķi netiek virzīti, bet tie tiks skatīti kopā ar pārējām specializēto audžuģimeņu iespējamām formām.
Uzdevums mērķa sasniegšanai	5.4. Sekmēt ģimenisku vidi ārpusģimenes aprūpes iestādēs, optimizējot iestāžu un bērnu grupu lielumu					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.-2014.gadā
5.4.1. Turpināt bērna aprūpes iestāžu reorganizāciju, veidojot iestādes atvērtākas un atbilstošākas sabiedrības vajadzību nodrošināšanai	Visā periodā	Pašvaldības	LM	Bērnu aprūpes iestādes gadā, kuras piedāvā papildus pakalpojumus, piem., ģimenes atbalsta centru,	Pašvaldību budžeta līdzekļu ietvaros	Daļēji izpildīts. Pasākums iekļauts Pamatnostādnēs sociālo pakalpojumu attīstībai 2014.- 2020.gadam. <i>Iztrūkst informācijas no pašvaldībām.</i>

				„jauniešu mājas”, krīzes centru, „bēbīšu skolu” u.tml.		
5.4.2. Ieviest „Quality4Children” (Standarti bērnu ārpusģimenes aprūpei Eiropā) standartu, nosakot, ka bērnu aprūpes iestādēs bērnu skaits grupā nepārsniedz 8 bērnus	2014.gada 4.ceturksnis	LM	NVO	MK iesniegti grozījumi MK 04.04.2000. noteikumos Nr.135 „Noteikumi par kvalificētā personāla skaitu un nepieciešamo aprīkojumu vispārējās bērnu aprūpes un audzināšanas iestādēs”	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros – normatīvo aktu izstrāde nerada ietekmi uz valsts budžeta līdzekļiem. Ietekme uz valsts un pašvaldību budžetu līdzekļiem tiks norādīta izstrādātajā tiesību akta anotācijā	Daļēji izpildīts. Pasākums iekļauts Pamatnostādnēs sociālo pakalpojumu attīstībai 2014.- 2020.gadam. Labklājības ministrija, izstrādājot grozījumus MK noteikumos Nr.291, plāno noteikt kritērijus arī ģimeniskai videi pietuvināta pakalpojuma izveidei Latvijā.
5.4.3. Izvērtēt iespēju ieviest citus „Quality4Children” (Standarti bērnu ārpusģimenes aprūpei Eiropā) standartus	2014.gada 4.ceturksnis	LM	-	Apkārtraksts bērnu aprūpes iestādēm un pašvaldībām	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Daļēji izpildīts. Ņemot vērā, ka 5.4.2.pasākumā minētie standarti nav ieviesti normatīvajos aktos, apkārtraksts nav nepieciešams. Vienlaikus Labklājības ministrija, līdzdarbojoties dažādos informatīvos semināros pašvaldībām un sociālo pakalpojumu veicējiem plānotās deinstitutionalizācijas kontekstā, ir informējusi par standartu ievērošanu un ģimeniskai videi pietuvināta pakalpojuma nodrošināšanu un attīstīšanu.
5.4.4. Nodrošināt bērnu līdz 3 gadu vecumam aprūpi	1. 2012.gada 4.cetrusknis	LM	Pašvaldības NVO	1. MK iesniegta	1. Valsts budžeta	Izpildīts. 1. Pasākums iekļauts Pamatnostādnēs sociālo

ģimeniskā vidē	2. 2014.gada 2.ceturksnis			konceptija. 2. Īstenots pilotprojekts bērnu ārpusinstitucionālas aprūpes sekmēšanai vienā bērnu aprūpes iestādē.	līdzekļu ietvaros – konceptijas izstrāde nerada ietekmi uz valsts budžeta līdzekļiem. 2. Pilotprojekts tiks īstenots, ja aktivitāte tiks atstiprināta ES Struktūrfonda 2014. – 2020.gadam programmas ietvaros.	pakalpojumu attīstībai 2014.- 2020.gadam. 2. Nosacījums iekļauts likumprojektā "Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā" (VSS- 655), kas 16.12.2014. pieņemts MK. 3. Deinstitutionalizācija tiks īstenota Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 9.2.2. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt kvalitatīvu institucionālai aprūpei alternatīvu sociālo pakalpojumu dzīvesvietā un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu pieejamību personām ar invaliditāti un bērniem" ietvaros.
Uzdevums mērķa sasniegšanai	5.5¹⁷. Īstenot citus atbalsta pasākumus ārpusģimenes aprūpes jomā					
Pasākumi	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti	Informācija par pasākuma izpildi 2012.- 2014.gadā
5.5.1. Nodrošināt psiholoģisko atbalstu aizbildņiem, audžuģimenēm un adoptētājiem	No 2012.gada, ikgadēji	VBTAI	-	Atbalsta grupu skaits gadā	LM pamatbudžeta (programmas kods 22.00.00 Bērnu tiesību aizsardzības nodrošināšana) ietvaros	Izpildīts. Valsts programmas bērnu un ģimenes stāvokļa uzlabošanai kārtējam gadam ietvaros katru gadu nodrošinātas 10 atbalsta grupas audžuģimenēm, aizbildņiem un adoptētājiem darbība visos Latvijas reģionos.
5.5.2. Palielināt pabalsta aizbildņim par bērna uzturēšanu apmēru	2013.gada 1.ceturksnis	LM	NVO	MK iesniegta koncepcija	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros –	Izpildīts. LM ir izstrādājusi koncepciju "Par adopcijas un ārpusģimenes aprūpes sistēmu pilnveidošanu"

¹⁷ Jauns, papildus uzdevums, lai norādītu pasākumu, kuru nav iespējams programmēt zem citiem uzdevumiem

					konceptijas izstrāde nerada ietekmi uz valsts budžeta līdzekļiem. Ietekme uz valsts budžetu tiks norādīta izstrādātajā konceptijas projektā	(apstiprināta ar MK 09.03.2015. rīkojumu Nr.114) kā ietvaros paredzēts noteikt pabalstu bērna uzturam analogiskā minimālo uzturlīdzekļu apmērā, kādu ik mēnesi ir tiesības saņemt katram bērnam no katra sava vecāka neatkarīgi no vecāka mantas stāvokļa, proti, divkārtšā valstī noteiktā minimālo uzturlīdzekļu apmērā bērnam atkarībā no vecuma (risinājuma ieviešana paredzēta pakāpeniski no 2016.gada' - vienā uzturlīdzekļu apmērā, bet no 2018.gada – dubultā).
5.5.3. Palielināt atbildības aizbildnim par pienākumu pildīšanu apmēru	2013.gada 3.ceturksnis	LM	NVO	MK iesniegta konceptija	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros – konceptijas izstrāde nerada ietekmi uz valsts budžeta līdzekļiem. Ietekme uz valsts budžetu tiks norādīta izstrādātajā konceptijas projektā	Izpildīts. LM ir izstrādājusi koncepciju "Par adopcijas un ārpusģimenes aprūpes sistēmu pilnveidošanu" (apstiprināta ar MK 09.03.2015. rīkojumu Nr.114) kā ietvaros paredzēts pakāpeniski pārskatīt pabalstu bērna uzturam, bet pārtraukt atbildības izmaksu aizbildnim ar 2018.gadu.
5.5.4. Veikt analīzi bērnu alternatīvās aprūpes pakalpojumu izmaksu sistēmai. Izvērtēt nepieciešamību noteikt vienotu paraugu izmaksām par bērna aprūpei nepieciešamo, lai novērstu situāciju, ka pašvaldības	2014.gada 3.ceturksnis	LM	Pašvaldības, NVO	1.Veikta situācijas analīze 2.Izstrādāti priekšlikumi sistēmas uzlabošanai	Valsts budžeta līdzekļu ietvaros	Nav izpildīts 1. Pasākums iekļauts Pamatnostādnes sociālo pakalpojumu attīstībai 2014. – 2020.gadam. 2. Vienlaikus arī Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 9.2.2. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt kvalitatīvu institucionālai aprūpei alternatīvu sociālo pakalpojumu dzīvesvietā un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu pieejamību personām

izvēlas lētāko risinājumu						ar invaliditāti un bērniem” tiks īstenots projekts “Individuālais budžets”, kur plānots noteikt reālās izmaksas bērnu aprūpes iestādēs dzīvojošo bērnu pakalpojuma nodrošināšanai ārpus iestādes.
---------------------------	--	--	--	--	--	---

